

02.10.2007

Viite

Asia

**SUOMEN HALLITUKSEN TOIMINTA EY-TUOMIOISTUINASIOISSA JA VALVONTA-ASIOISSA
1.1.-30.6.2007**

Lähetämme ohelsena tiedoksenne selvityksen Suomen hallituksen toiminnasta EY-tuomioistuimessa vireillä olleista asioista sekä komission Suomea kohtaan käynnistämistä valvontamenettelyistä ajalla 1.1.30.6.2007.

Yksikön päällikkö

Joni Heliskoski

Liitteet

- EU-tuomioistuinasiat -yksikön selvitys ajalta 1.1.-30.6.2007

ULKOASIAINMINISTERIÖ

Oikeudellinen osasto

EU-tuomioistuinasiat

Suomen hallituksen toimet Euroopan yhteisöjen tuomioistuimissa vireillä olevissa asioissa sekä komission Suomea vastaan käynnistämässä valvonta-asioissa ajalla 1.1.–30.6.2007

SISÄLLYS

1	YLEISTÄ	2
2	TUOMIOISTUINASIAT	2
2.1	ENNAKKORATKAISUASIAT	2
2.1.1	Tuomiot	2
2.1.2	Julkisasiamiehen ratkaisuehdotukset	7
2.1.3	Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat	11
2.2	SUOMEA VASTAAN NOSTETUT KANTEET	15
2.2.1	Tuomiot	15
2.2.2	Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat	17
2.3	SUOMEN NOSTAMAT KANTEET	19
2.4	VALITUSASIAT	19
2.4.1	Tuomiot	19
2.4.2	Julkisasiamiehen ratkaisuehdotukset	20
2.4.3	Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat	20
2.5	VÄLIINTULOT	21
2.5.1	Julkisasiamiehen ratkaisuehdotukset	21
2.5.2	Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat	23
3	VALVONTAMENETTELYT	25
3.1	VIRALLISET HUOMAUTUKSET	26
3.2	PERUSTELLUT LAUSUNNOT	29
4	VALTIONTUET	32
5	EFTA-TUOMIOISTUINASIAT	33
6	NOTIFIKAATIOT	34

1 YLEISTÄ

Suomen asiamiehenä yhteisöjen tuomioistuimessa on toiminut EU-tuomioistuinasioiden johtaja Alice Guimaraes-Purokoski sijaisenaan lainsäädäntöneuvos Joni Heliskoski sekä lainsäädäntöneuvos Johanna Himmanen. Tuomioistuin- ja valvonta-asioita koskevat Suomen kannat on käsitelty EU-asioiden komiteassa, sen alaisissa jaostoissa ja EU-ministerivaliokunnassa. Suomen hallituksen kannanotot on valmisteltu ulkoasianministeriön johdolla toimivissa eri ministeriöiden edustajista koostuvissa työryhmissä.

Jäljempänä on lyhyesti selostettu kertomuskautena esillä olleet tuomioistuin- ja valvonta-asiat sekä Suomea koskevat tuomiot ja julkisasiamiesten ratkaisuehdotukset. Uusimmat tuomiot ja julkisasiamiesten ratkaisuehdotukset ovat nähtävissä internet-osoitteessa <http://curia.europa.eu/fi/content/juris/index.htm>.

2 TUOMIOISTUINASIAT

2.1 ENNAKKORATKAISUASIAT

Seuraavassa esitellään ensin ne EY 234 artiklaan perustuvat ennakkoratkaisuasiat, joiden käsittelyyn yhteisöjen tuomioistuimessa Suomi on aikaisemmin osallistunut ja joissa on annettu tuomio tai määräys (2.1.1 jakso) tai julkisasiamiehen ratkaisuehdotus (2.1.2 jakso) kertomuskautena. Tämän jälkeen käydään läpi ne vireillä olevat ennakkoratkaisuasiat, joiden käsittelyyn Suomi on kertomuskautena osallistunut esittämällä kirjallisia tai suullisia huomautuksia (2.1.3 jakso).

2.1.1 Tuomiot

1. Asia C-470/03, *A.G.M.-COS.MET s.r.l.*

Ennakkoratkaisupyyntö **kohde:** EY 28 ja EY 30 artikla (tavaroiden vapaa liikkuvuus) – Konedirektiivi 98/37/EY – Jäsenvaltion vahingonkorvausvastuu – Kansallisen vahingonkorvauslain edellytykset

Asian käsittely: Tampereen käräjäoikeudessa vireillä olevassa asiassa yhtiö, joka valmistaa ja markkinoi autonostimia, vaatii vahingonkorvausta valtiolta ja eräältä valtion virkamieheltä virkamiehen julkisesta menettelystä aiheutuneesta taloudellisesta vahingosta. Käräjäoikeus kysy, voidaanko nostinta pitää konedirektiivin turvallisuusvaatimusten vastaisena, kun laitteen kuormituslaskelmia ei ole tehty standardin mukaisesti epäedullisimmalle kuormitusasennolle. Lisäksi se kysyi, voiko yksittäisen virkamiehen julkinen esiintyminen muodostaa EY 28 ja 30 artiklan vastaisen esteen tavaroiden vapaalle liikkuvuudelle ja synnyttääkö tämä vahingonkorvausvastuun valtiolle tai ko. virkamiehelle.

Suomen kirjallisissa ja suullisissa huomautuksissa (26.3.2004 ja 27.11.2005) katsottiin, että konetta ei voida pitää konedirektiivin olennaisten turvallisuusvaatimusten vastaisena ainoastaan sillä perusteella,

että konedirektiivissä olevaa standardia ei ole noudatettu. Tavaroiden vapaan liikkuvuuden osalta puolestaan ratkaisevaa on valtion menettely kokonaisuudessaan. Yhteisön oikeuden mukainen vastuu kohdistuu jäsenvaltioon, eikä yhteisön oikeudesta voida johtaa yksittäisen virkamiehen vahingonkorvausvastuuta. Suomen lainsäädäntö täyttää tältä osin yhteisön oikeuden asettamat vaatimukset.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Kokott* antoi asiassa ratkaisuehdotuksensa 17.11.2005.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 17.4.2007 antamassaan tuomiossa, että lausumat, joiden muodon ja olosuhteiden johdosta niiden vastaanottajille syntyy vaikutelma siitä, että kyse on valtion virallisista kannanotoista eikä virkamiehen yksityisistä näkemyksistä, luetaan valtion syyksi. Jos virkamiehen lausumat, joissa konedirektiivin mukaiseksi varmennettu kone kuvaillaan konetta koskevan yhdenmukaistetun standardin vastaiseksi ja vaaralliseksi, voidaan lukea valtion syyksi, lausumat merkitsevät konedirektiivin rikkomista. Rikkominen ei voi olla oikeutettua terveyden suojelun tai virkamiesten sananvapauden nojalla. Valtion syyksi luettavista jäsenvaltion virkamiehen lausumista johtuvasta konedirektiivin noudattamatta jättämisestä voi seurata korvausvastuu valtiolle. Yhteisön oikeuden vastaista ei ole, että virkamiehen voidaan jäsenvaltion lisäksi katsoa olevan korvausvastuussa rikkomisesta, mutta yhteisön oikeudessa ei edellytetä tätä.

2. Asia C-170/04, *Klas Rosengren ym. vastaan Riksåklagaren*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: EY 28 ja EY 30 artikla (tavaroiden vapaa liikkuvuus) – EY 31 artikla (valtion kaupalliset monopolit) – Alkoholin vähittäismyyntimonopoli – Yksityishenkilöitä koskeva alkoholijuomien tuontikielto

Asian käsittely: Ruotsalaisen tuomioistuimen esittämä ennakkoratkaisupyyntö koski Ruotsissa voimassa olevaa alkoholijuomien tuontikieltoa. Ruotsin lainsäädännön mukaan yksityishenkilö ei saa tuoda maahan alkoholijuomia muutoin kuin kuljettamalla niitä matkustajana. Tuomioistuin kysyi, onko asiaa arvioitava tavaroiden vapaata liikkuvuutta koskevien EY 28 ja 30 artiklan vai valtion kaupallisia monopoleja koskevan EY 31 artiklan valossa, ja ovatko näiden artikloiden säännökset esteenä tuontikiellolle.

Suomen esittämissä kirjallisissa huomautuksissa (15.7.2004) vastattiin ainoastaan kysymykseen siitä, minkä perustamissopimuksen artiklan valossa tuontikieltoa on arvioitava. Suomen huomautuksissa todettiin, että tuontikieltoa on arvioitava EY 31 artiklan valossa, koska esillä olevassa lainsäädännössä on kyse vähittäismyyntimonopolin olemassaolosta ja toimintaa koskevista oikeussäännöistä.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Tizzano* katsoi 30.3.2006 antamassaan ratkaisuehdotuksessa Suomen kannan mukaisesti, että tuontikieltoa on arvioitava EY 31 artiklan perusteella. Julkisasiamies katsoi myös, että tätä artiklaa oli rikottu.

Julkisasiamiehen antaman ratkaisuehdotuksen jälkeen yhteisöjen tuomioistuin päätti siirtää asian suuren jaoston käsiteltäväksi ja avasi suullisen käsittelyn uudelleen.

Suomen esittämissä suullisissa huomautuksissa (19.9.2006) toistettiin asian kirjallisessa vaiheessa esitetty kanta.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Mengozzi* 30.11.2006 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan mukainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 5.6.2007 antamassaan tuomiossa Suomen kannan vastaisesti, että tuontikieltoa on arvioitava EY 28 artiklan valossa. Tuontikielto on tavaroiden vapaan liikkuvuuden rajoitus eikä sitä voida pitää EY 30 artiklan nojalla oikeutettuna ihmisten terveyden ja elämän suojelemiseksi.

3. Yhdistetyt asiat C-338/04, *Placanica*, C-359/04, *Palazzese* ja C-360/04, *Sorricchio*

Ennakkoratkaisupyyntö: EY 43 artikla (sijoittautumisvapaus) – EY 49 artikla (palvelujen vapaa liikkuvuus) – Vedonlyöntitoiminnan harjoittamista rajoittava lainsäädäntö

Asian käsittely: Italianlaisten tuomioistuinten esittämät ennakkoratkaisupyyntö koskivat Italian lainsäädäntöä, jonka mukaan vedonlyöntiin liittyvän toiminnan harjoittaminen ilman toimilupaa on kiellettyä. Tuomioistuimet halusivat tietää, onko kyseinen lainsäädäntö perustamissopimuksen määräysten mukainen.

Suomi katsoi asiassa C-338/04 *Placanica* tekemissään kirjallisissa huomautuksissaan (3.12.2004) ensisijaisesti, että ennakkoratkaisupyyntö on jätettävä tutkimatta, koska yhteisöjen tuomioistuin on jo aiemmin vastannut samaa kysymystä koskevaan italialaiseen ennakkoratkaisupyyntöön. Toissijaisesti *Suomi* katsoi, että jäsenvaltiot voivat rajoittaa pelitoiminnan harjoittamista silloin, kun rajoitukset ovat yleisen edun kannalta perusteltuja sekä suhteellisia ja syrjimättömiä. Näiden kriteerien täyttymistä arvioitaessa on tarkasteltava mm., onko järjestelmä omiaan rajoittamaan pelaamista ja kanavoimaan sitä laillisiin peleihin, miten pelaamisen valvonta ja toimilupajärjestelmä on organisoitu, ja yllyttääkö järjestelmä pelitoiminnan järjestäjiä keskinäiseen kilpailuun.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Colomer* katsoi 16.5.2006 antamassaan ratkaisuehdotuksessaan, että Italian lainsäädäntö oli EY 43 ja EY 49 artiklan vastainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 6.3.2007 antamassaan tuomiossa, että kansallinen lainsäädäntö, jossa kielletään muun muassa urheilutapahtumiin liittyvien vetojen keräämis-, hyväksymis-, kirjaamis- ja välitystoiminnan harjoittaminen ilman asianomaisen jäsenvaltion myöntämää toimilupaa tai sen poliisin myöntämää lupaa, rajoittaa sijoittautumisvapautta ja palvelujen tarjoamisen vapautta. Kansallisten tuomioistuinten on selvitettävä, vastaako kansallinen lainsäädäntö, sikäli kuin siinä rajoitetaan rahapelialan toimijoiden määrää, todella tavoitteeseen estää tämän alan toiminnan hyväksikäyttö rikollisiin tai vilpillisiin päämääriin. Kansallinen lainsäädäntö on EY 43 ja EY 49 artiklan vastainen siltä osin kuin sillä suljetaan rahapelialalta sellaiset toimijat, jotka ovat pääomayhtiöitä, joiden osakkeet on noteerattu säännellyillä markkinoilla.

4. Asia C-202/05, *Yissum Research and Development Company*

Ennakkoratkaisupyyntö: Asetus N:o 1768/92 lääkkeiden lisäsuojatodistuksista – Käsitteen "lääkkeen vaikuttavan aineen yhdistelmä" tulkinta

Asian käsittely: Yhdistyneen kuningaskunnan tuomioistuin kysyi ensinnä, mitä asetuksessa tarkoitetaan "tuotteella" tilanteessa, jossa peruspatentilla suojataan vaikuttavan aineen toista lääketieteellistä käyttöä. Toiseksi tuomioistuin kysyi, voidaanko lääkkeelle myöntää lisäsuojatodistus, kun lääkkeen toisella ainesosalla ei ole yksinään lääketieteellistä vaikutusta, mutta se mahdollistaa sellaisen muodon, joka tehostaa lääkkeen vaikutusta.

Suomi vastasi kirjallisissa huomautuksissaan (10.8.2005) toiseen kysymykseen myöntävästi. Edellytyksenä lisäsuojatodistuksen myöntämiselle on kuitenkin, että ainesosan, jolla ei ole lääkkeellistä vaikutusta, on muutettava oleellisesti lääketieteellisesti vaikuttavan aineosan tehovaikutusta. Ainesosan

on oltava välttämätön lääketieteellisesti vaikuttavan ainesosan toiminnan kannalta. Ensimmäiseen kysymykseen Suomi ei ottanut kantaa.

Määräys: *Yhteisöjen tuomioistuin* vastasi 17.4.2007 antamassaan määräyksessä ainoastaan ensimmäiseen kysymykseen. Tuomioistuin katsoi, että siinä tapauksessa, että peruspatentilla suojataan vaikuttavan aineen toista lääkinnällistä käyttöä, kyseinen käyttö ei ole tuotteen määritelmän olennainen osatekijä.

5. Asia C-265/05, *Naranjo*

Kanteen kohde: Maksuihin perustumaton erityisetuus – Sosiaaliturva-asetus (ETY) N:o 1408/71

Asian käsittely: Ranskalainen tuomioistuin tiedusteli, kuuluuko Ranskan kansallisen avustusrahaston tietyin ehdoin myöntämä lisäavustus niihin sosiaaliturva-asetuksessa tarkoitettuihin maksuihin perustumattomiin etuuksiin, joiden maksaminen voidaan rajoittaa vain maassa asuviin henkilöihin.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (10.10.2005) ensisijaisesti, että ennakkoratkaisupyyntö ei täytä yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä ennakkoratkaisupyyntöä tutkittavaksi ottamiselle asetettuja edellytyksiä. Toissijaisesti Suomi toi esiin seikkoja, jotka on huomioitava arvioitaessa, onko etuus luonteeltaan ns. maksuihin perustumaton erityisetuus.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Geelhoed* katsoi 13.7.2006 antamassaan ratkaisuehdotuksessa, että Ranskan lainsäädännön mukainen lisäavustus on sosiaaliturva-asetuksessa tarkoitettu maksuihin perustumaton erityisetuus.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 16.1.2007 antamassaan tuomiossa, että lisäavustuksen kaltaisessa etuudessa on kyse erityisetuudesta. Lisäavustuksen rahoitustavan tarkastelu osoittaa, että yleisen sosiaalimaksun ja kyseisen etuuden välillä ei ole riittävällä tavalla yksilöitävissä olevaa yhteyttä, mikä johtaa siihen päätelmään, että lisäavustus on luonteeltaan maksuihin perustumaton. Ennakkoratkaisupyyntöä esittäneen tuomioistuimen asiana on kuitenkin tutkia tuomiossa mainittujen seikkojen paikkansapitävyys, jotta se voi pätevällä tavalla todeta, onko kyseinen etuus maksuihin perustuva vai maksuihin perustumaton.

6. Asia C-289/05, *Länsstyrelsen i Norrbottens län vastaan Lapin liitto*

Ennakkoratkaisupyyntöä kohde: Yleiskustannusten korvattavuus — Tukikelpoisuuden edellytykset — Asetus (EY) N:o 1685/2000

Asian käsittely: Rovaniemen hallinto-oikeus on esittänyt ennakkoratkaisupyyntöä rakennerrahastoja koskevan asetuksen (EY) N:o 1685/2000 liitteessä olevan 1.8 kohdan tulkinnasta. Ennakkoratkaisupyyntö koskee niitä tukikelpoisuuden edellytyksiä, joiden perusteella yleiskustannuksiksi katsottavat kustannukset voidaan korvata osana tiettyyn projektiin liittyviä kustannuksia.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (1.2.2006), että hakijan on osoitettava tuetun projektin vaikutus menoihin oikeudenmukaisella ja tasapuolisella tavalla. Yleiskustannuksia voidaan ottaa huomioon vain siltä osin kuin voidaan luotettavasti osoittaa, miltä osin organisaation resursseja on kulunut projektin toteuttamiseen.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Geelhoedin* 14.9.2006 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan mukainen.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Sharpstonin* 30.11.2006 antama ratkaisuehdotus oli pääosin Suomen linjan mukainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 13.3.2007 antamassaan tuomiossa, että mikäli kansallisten säännösten yhteensopivuus EY 49 artiklan kanssa voidaan arvioida muiden tehokkaiden oikeussuojakeinojen avulla, tehokkaan oikeussuojan periaate ei edellytä mahdollisuutta nostaa itsenäistä kannetta. Periaate edellyttää, että jäsenvaltion oikeusjärjestyksessä voidaan määrätä turvaamistoimista, jos se on tarpeen myöhemmän tuomioistuinratkaisun täyden tehokkuuden turvaamiseksi. Tuomio oli osin Suomen kannan mukainen.

9. Asia C-366/06, *DNA-verkot Oy*

Ennakkoratkaisupyyntö: Viestintämarkkinat — Puitedirektiivi 2002/21/EY — Huomattavan markkinavoiman yritys — Kilpailijan valitusoikeus — Tuomioistuimen toimivalta ratkaista asia

Asian käsittely: Suomen KHO:n esittämä ennakkoratkaisupyyntö koski puitedirektiivin säännösten tulkintaa. Tuomioistuin kysyi ensinnä, onko teleyrityksellä oikeutta hakea muutosta Viestintäviraston päätökseen, jossa on katsottu, ettei kyseisen teleyrityksen kilpailijalla ole huomattavaa markkinavoimaa. Toiseksi tuomioistuin tiedusteli, edellyttääkö puitedirektiivi, että kansallinen tuomioistuin voi tutkia tapaukseen liittyvät tosiseikat, tehdä oikeudellisen arvion ja ratkaista asian, vaikka Viestintäviraston päätös perustuu puitedirektiivin mukaiseen komission päätökseen.

Suomen kirjallisissa huomautuksissa (21.12.2006) katsottiin, että teleyrityksellä on katsottava olevan oikeus hakea muutosta kansallisen sääntelyviranomaisen päätökseen. Kansallisen muutoksenhakutuomioistuimen tai yhteisöjen tuomioistuimen tulee voida tutkia tapaukseen liittyvät tosiseikat, tehdä oikeudellinen arvio ja ratkaista asia. Komission puitedirektiivin mukainen päätös ei rajoita kansallisen tuomioistuimen toimivaltaa. Kansallisella muutoksenhakutuomioistuimella ei kuitenkaan ole toimivaltaa todeta pätemättömäksi komission puitedirektiivin mukaista päätöstä perusteluineen. Jos kansallinen muutoksenhakutuomioistuin ei voi tutkia tällaista komission päätöstä perusteluineen, sen on esitettävä asiassa ennakkoratkaisupyyntö.

Yhteisöjen tuomioistuimen presidentti on poistanut asian rekisteristä 19.3.2007 antamallaan määräyksellä.

2.1.2 Julkisasiamiehen ratkaisuehdotukset

1. Asia C-341/05, *Laval un Partneri*

Ennakkoratkaisupyyntö: EY 12 artikla (syrjinnän kieltäminen) – EY 49 artikla (palvelujen vapaa liikkuvuus) – Lähetettyjä työntekijöitä koskeva direktiivi 96/71/EY – Perusoikeudet – Työtaistelutoimenpiteet – Työehtosopimukset

Asian käsittely: Ruotsalainen tuomioistuin kysyy, rajoittaako EY 12 ja EY 49 artikla sekä direktiivi 96/71/EY ammattiliittojen mahdollisuutta ryhtyä työtaistelutoimenpiteisiin painostaakseen ulkomaisen palvelun tarjoajan solmimaan Ruotsissa tehtävää työtä koskevan ruotsalaisen työehtosopimuksen.

Suomi katsoi kirjallisissa ja suullisissa huomautuksissaan (31.1.2006 ja 9.1.2007), että EY:n perustamissopimuksen takaamien vapaan liikkuvuuden perusvapauksien lisäksi myös klassiset perusoikeudet, mukaan lukien oikeus ryhtyä työtaistelutoimenpiteisiin, nauttivat yhteisön oikeuden mukaista suojaa. Asiasta C-112/00 *Schmidberger* seuraa, että työtaisteluoikeuden käyttämisestä

aiheutuvat mahdolliset epäedulliset seuraukset palvelujen vapaalle liikkuvuudelle voidaan periaatteessa hyväksyä, jos työtaistelutoimenpiteen olennaisena päämääränä on käyttää tätä oikeutta kansallisessa laissa sallitulla tavalla.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Geelhoed* katsoi 23.5.2007 antamassaan ratkaisuehdotuksessa, että tilanteessa, jossa jäsenvaltiolla ei ole työehtosopimusten yleissitovaksi julistamista koskevaa järjestelmää, direktiiviä 96/71/EY ja EY 49 artiklaa on tulkittava siten, että ne eivät ole esteenä sille, että ammattiliitot pyrkivät työtaistelutoimilla, jotka toteutetaan saartona ja myötätuntotoimena, pakottamaan toisen jäsenvaltion palvelujen tarjoajan hyväksymään palkan, joka määräytyy sellaisen työehtosopimuksen mukaisesti, jota tosiasiallisesti sovelletaan samalla toiminnan alalla toimiviin kotimaisiin yrityksiin, jotka ovat samanlaisessa tilanteessa, ja joka on tehty ensin mainitussa jäsenvaltiossa, jonka alueelle lähetetään tilapäisesti työntekijöitä työhön toisesta jäsenvaltiosta, sillä edellytyksellä, että työtaistelutoimet ovat perusteltavissa yleistä etua koskevilla syillä, kuten työntekijöiden suojelulla ja sosiaalisen polkumyynnin estämisellä, eikä niitä käytetä näiden päämäärien saavuttamisen kannalta suhteettomalla tavalla.

Kun kansallinen tuomioistuin tutkii työtaistelutoimien oikeasuhteisuutta, sen on erityisesti selvitettävä, olivatko työehdot ja -olot, joista määrättiin pääasiassa kyseessä olevassa työehtosopimuksessa ja jotka ammattiliitot asettivat edellä mainitun palkan soveltamisen edellytykseksi, direktiivin 96/71 mukaisia ja sisälsivätkö muut ehdot, jotka oli niin ikään asetettu kyseisen palkan soveltamisen edellytykseksi, todellisen edun, joka merkittävällä tavalla edistää lähetettyjen työntekijöiden sosiaalista suojelua, samoin kuin selvitettävä, etteivät nämä muut ehdot merkinneet mahdollisesti sellaisen saman tai pääasiallisesti vastaavan suojan päällekkäisyyttä, kuin mitä näille työntekijöille tarjottiin lainsäädännössä ja/tai työehtosopimuksessa, joita sovelletaan palvelujen tarjoajaan jäsenvaltiossa, johon se on sijoittautunut.

2. *Asia C-438/05, The International Transport Workers' Federation and the Finnish Seamen's Union*

Ennakkoratkaisupyyntö **kohde:** EY 43 artikla (sijoittautumisvapaus) – EY 49 artikla (palvelujen vapaa liikkuvuus) – Asetus N:o 4055/86 meriliikennepalveluista – Perusoikeudet – Työtaistelutoimenpiteet – Laivan ulosliputuksen vaikutus työehtoihin

Asian käsittely: Yhdistyneessä kuningaskunnassa sijaitseva tuomioistuin kysyy, jäävätkö ammattiliittojen työtaistelutoimet sosiaalisten päämääriensä vuoksi EY 43 ja EY 49 artiklan soveltamisalan ulkopuolelle. Kansallinen tuomioistuin kysyy myös, onko EY 43 ja EY 49 artiklalla horisontaalinen välitön oikeusvaikutus siten, että yksityinen yritys voi vedota niihin ammattiliittoja vastaan työtaistelutoimenpiteiden estämiseksi, ja rajoittaako työtaistelutoimi oikeudettomasti sijoittautumisvapautta ja palvelujen tarjoamisen vapautta.

Suomi katsoi kirjallisissa ja suullisissa huomautuksissaan (24.4.2006 ja 10.1.2007) ensinnäkin, että työtaistelutoimien sosiaaliset päämäärät eivät periaatteessa estä EY 43 ja 49 artiklan soveltamista. Yritys, johon työtaistelutoimenpiteet kohdistuvat, ei kuitenkaan voi vedota suoraan EY 43 ja EY 49 artiklaan ammattiliittoja vastaan työtaistelutoimenpiteiden estämiseksi. Yritys voisi vedota artikloihin vain jäsenvaltiota vastaan EY 10 artiklan perusteella, koska tämän artiklan mukaan jäsenvaltioiden on pyrittävä asianmukaisesti estämään yksityisten luomat esteet alueellaan. Lisäksi Suomi totesi, että artiklojen kanssa ei ole ristiriidassa se, että ammattiyhdistys voi kansallisen oikeuden mukaan ryhtyä työtaistelutoimiin turvatakseen jäsenistönsä työsuhteen ehdot. Työtaistelutoimista aiheutuvat rajoitukset ovat joka tapauksessa välttämättömiä perusoikeuksien suojan eli järjestäytymisoikeuden ja työtaisteluoikeuden turvaamiseksi. Rajoitus on oikeutettu myös EY 46 artiklan yleisen järjestyksen poikkeusperusteen nojalla ja tarpeella suojella työntekijöitä. Työtaistelutoimenpiteet ovat myös

suhteellisuusperiaatteen mukaisia, koska niiden olennaisena päämääränä on käyttää työtaisteluoikeutta kansallisessa laissa sallitulla tavalla.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Geelhoed* katsoi 23.5.2007 antamassaan ratkaisuehdotuksessa, että työtaistelutoimi, jolla pyritään edistämään yhteisön sosiaalipoliittisia tavoitteita, ei jää yksistään tästä syystä EY 43 artiklan ja palveluiden tarjoamisen vapauden periaatteen soveltamisesta meriliikenteeseen annetun asetuksen 4055/86 soveltamisalan ulkopuolelle. EY 43 artiklalla ja asetuksella 4055/86 on pääasian oikeudenkäynnin kohteena olevan kaltaisessa tilanteessa horisontaalinen oikeusvaikutus kansallisessa oikeudenkäynnissä, jossa ovat asianosaisina yritys ja ammattiliitto tai ammattiliittojen yhteenliittymä.

EY 43 artikla ei kuitenkaan estä ammattiliittoa tai ammattiliittojen yhteenliittymää ryhtymästä työtaistelutoimeen, jonka vaikutuksesta rajoitetaan sellaisen yrityksen sijoittautumisoikeutta, joka aikoo siirtää toimintansa toiseen jäsenvaltioon, kyseisen yrityksen työntekijöiden suojelemiseksi. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on selvittää, onko tällainen toimi lainmukainen työtaisteluoikeuden käyttöön sovellettavien kansallisten sääntöjen valossa. Edellytyksenä on, että yhteisönsisäisiä toiminnan siirtoa koskevia tapauksia ei saa kohdella epäedullisemmin kuin toiminnan siirtoa koskevia tapauksia kansallisten rajojen sisäpuolella. EY 43 artikla estää sitä vastoin ammattiliiton ja ammattiliittojen yhteenliittymän työtaistelutoimia koskevan yhteen sovitun politiikan, jolla sijoittautumisvapautta rajoittamalla on vaikutuksena jakaa työmarkkinat ja estää työntekijöiden ottaminen palvelukseen tietyistä jäsenvaltioista toisten jäsenvaltioiden työntekijöiden työpaikkojen suojelemiseksi.

3. Asia C-2/06, *Kempter*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: EY 10 artikla (yhteistyön periaate) – Lopulliseksi tullut hallintopäätös – Yhteisön oikeuden vastaisuus – Velvollisuus tutkia uudelleen – Määräajat

Asian käsittely: Saksalainen tuomioistuin haluaa tietää, edellyttääkö lopullisen hallintopäätöksen korjaaminen yhteisöjen tuomioistuimen myöhemmin omaksuman yhteisön oikeuden tulkinnan vuoksi, että hallintopäätös on aikanaan riitautettu vedoten yhteisön oikeuteen. Lisäksi kansallinen tuomioistuin tiedustelee, onko oikeutta tehdä vaatimus yhteisön oikeuden vastaisen hallintopäätöksen korjaamisesta yhteisöjen tuomioistuimen asiassa *Kühne* todetun lisäksi yhteisön oikeuteen perustuvista pakottavista syistä ajallisesti rajoitettu.

Suomi vastasi kirjallisissa huomautuksissaan (7.4.2006) ensimmäiseen kysymykseen kieltävästi. Tällainen edellytys voisi tehdä yhteisön oikeusjärjestyksessä tunnustettujen oikeuksien käyttämisen käytännössä mahdottomaksi ja johtaa ristiriitaan yhteisön oikeuden tehokkuusperiaatteen kanssa. Toisen kysymyksen osalta Suomi katsoi, ettei yhteisön oikeus edellytä, että oikeus vaatia lopulliseksi tulleen hallintopäätöksen uudelleen tutkimista olisi ajallisesti rajoittamaton. Kansallisissa menettelysäännöksissä uudelleen käsittelylle asetetut kohtuulliset määräajat täyttävät yhteisön oikeuden tehokkuusperiaatteen asettamat vaatimukset.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Bot* katsoi 24.4.2007 antamassaan ratkaisuehdotuksessa Suomen kannan mukaisesti, että ensimmäiseen kysymykseen olisi vastattava kieltävästi. Toisen kysymyksen osalta julkisasiamies katsoi, ettei yhteisön oikeus ei ole esteenä sille, että mahdollisuutta hakea lopulliseksi tulleen hallintopäätöksen uudelleen tutkimista ja poistamista, rajoitetaan ajallisesti.

4. Yhdistetyt asiat C-11/06 ja C-12/06, *Morgan & Bucher*

Ennakkoratkaisupyyntö **kohde** EY 12 artikla (syrjinnän kieltäminen) — EY 17 ja EY 18 artikla (unionin kansalaisuus) — Opinnot toisessa jäsenvaltiossa — Oikeus kotivaltion opintotukeen

Asian käsittely: Saksalainen tuomioistuin kysyy, onko jäsenvaltio EY 12, EY 17 ja EY 18 artiklan perusteella velvollinen myöntämään opintotukea kansalaiselleen, joka opiskelee toisessa jäsenvaltiossa, samoin edellytyksin kuin kotivaltiossa opiskelevalle kansalaiselleen.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (17.5.2006), että jäsenvaltio on EY 12, EY 17 ja EY 18 artiklan perusteella periaatteessa velvollinen myöntämään opintotukea kansalaiselleen, joka opiskelee toisessa jäsenvaltiossa, samoin edellytyksin kuin kotivaltiossa opiskelevalle kansalaiselleen. Jäsenvaltio ei kuitenkaan ole velvollinen myöntämään opintotukea sellaisille opiskelijoille, jotka eivät ole osoittaneet integroituneensa kyseisen jäsenvaltion yhteiskuntaan. Jäsenvaltio voi riittävän integraatioasteen osoittamiseksi mm. edellyttää, että henkilö on asunut kyseisen jäsenvaltion alueella tietyn ajan.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Colomer* katsoi 20.3.2007 antamassaan ratkaisuehdotuksessa, että EY 18 artikla on esteenä sille, että opintotuen ehdoksi asetetaan se, että opinnot ovat jatkoa tuen myöntävässä maassa sijaitsevassa oppilaitoksessa vähintään vuoden kestäneille opinnoille sekä sille, että tuki evätään silloin, kun opiskelijat muuttavat asumaan kyseisen maan rajapaikkakunnille opiskelua varten.

5. Asia C-116/06, *Kiiski*

Ennakkoratkaisupyyntö **kohde:** Tasa-arvodirektiivin 76/207/EY 2 artikla — Raskaussuojeludirektiivin 92/85/ETY 8 ja 11 artikla — Hoitovapaan ajankohdan muuttaminen uudesta raskaudesta johtuvasta syystä

Asian käsittely: Tampereen käräjäoikeus on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyyntönsä asiassa, jossa on kysymys oikeudesta muuttaa jo myönnetyn hoitovapaan ajankohtaa uuden raskauden vuoksi. Tuomioistuin haluaa tietää, onko syrjintää se, että työnantaja kieltäytyy tekemästä työntekijälle myönnetyn hoitovapaan ajankohtaan muutoksia tai keskeyttämästä sitä uuden raskauden johdosta ja voiko tällainen menettely olla perusteltua. Lopuksi kansallinen tuomioistuin kysyy, onko raskaussuojeludirektiivin vastaista se, että työntekijä on hoitovapaan jatkuessa menettänyt mahdollisuutensa virkasuhteeseen perustuviin palkkaetuihin.

Suomen kirjallisissa ja suullisissa huomautuksissa (11.7.2006 ja 8.2.2007) katsottiin, että kyse ei ole syrjinnästä. Vaikka menettelyn katsottaisiin johtavan erilaiseen kohteluun, kyse ei ole syrjinnästä, jos menettelyllä on puolueettomasti perusteltavissa oleva, työn järjestämiseen liittyvä oikeutettu tavoite ja tavoitteen saavuttamiseksi käytetyt keinot ovat asianmukaisia ja tarpeellisia. Raskaussuojeludirektiivi ei edellytä täyden palkan suorittamista.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Kokott* katsoi 15.3.2007 antamassaan ratkaisuehdotuksessa, että raskaussuojeludirektiivin 8 ja 11 artikla eivät ole esteenä kansalliselle sääntelylle, jonka mukaan työnantaja voi toimintansa kannalta perusteltujen syiden vuoksi kieltäytyä työntekijälle jo myönnetyn hoitovapaan lyhentämisestä, jota työntekijä on uuteen raskauteen vedoten pyytänyt, vaikka työntekijä menettää sen vuoksi tietyt virkasuhteeseen perustuvat äitiysloman palkkaedut.

2.1.3 Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat

1. Asia C-175/06, *Tedesco*

Ennakkoratkaisupyyntö **kohde:** Neuvoston asetus (EY) N:o 1206/2001 jäsenvaltioiden tuomioistuinten välisestä yhteistyöstä siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa tapahtuvassa todisteiden vastaanottamisessa – Todisteiden vastaanottamisen käsite – Asetuksen mukainen menettely todisteiden vastaanottamisessa

Asian käsittely: Italialainen tuomioistuin tiedustele, onko sen toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevalle tuomioistuimelle tekemä pyyntö kuvauksen antamisesta pääasian vastaajan riidanalaisista tuotteista ja muista todisteista asetuksessa tarkoitettu todisteiden vastaanottamista koskeva toimi. Tuomioistuin kysyy lisäksi, onko pyynnön vastaanottaneen tuomioistuimen noudatettava asetuksen säännöksiä vastaanottotodistuksen antamisesta ja pyynnön mahdollisesta epätäydellisyydestä ilmoittamisesta.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (14.7.2006), että pyyntö kuvauksen antamisesta on lähtökohtaisesti asetuksessa tarkoitettu todisteiden vastaanottamista koskeva toimi. Riippumatta siitä, miten ensimmäiseen kysymykseen vastataan, pyynnön vastaanottavan tuomioistuimen on annettava vastaanottotodistus asetusta noudattaen. Jos pyyntöä kuvauksen antamisesta pidetään todisteiden vastaanottamista koskevana toimena ja jos pyyntö on epätäydellinen, pyynnön vastaanottavan tuomioistuimen on ilmoitettava tästä pyynnön esittäneelle tuomioistuimelle asetuksen mukaisesti.

Yhteisöjen tuomioistuin esitti (20.12.2006) asianosaisille sekä käsittelyyn osallistuville jäsenvaltioille ja komissiolle kirjallisesti vastattavaksi kysymyksen onko asetuksen 14 artiklan 2 kohdan b alakohdalla tarkoitettu soveltaa asiassa esillä olevan kaltaisissa olosuhteissa. Kyseisen säännöksen mukaisesti todisteiden vastaanottamista koskeva oikeusapupyyntö voidaan jättää täyttämättä, jos sen täyttäminen ei pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti kuulu oikeuslaitoksen toimivaltaan.

Suomi katsoi vastauksessaan kysymykseen (2.2.2007), että kyseistä säännöstä ei ole tarkoitus soveltaa nyt esillä olevan kaltaisissa olosuhteissa.

2. Asia C-240/06, *Fortum Project Finance*

Ennakkoratkaisupyyntö **kohde:** Direktiivi 69/335/ETY pääoman hankinnasta kannettavista välillisistä veroista — EY 56 artikla (pääoman vapaa liikkuvuus) — Varainsiirtovero — Apporttina luovutetut osakkeet

Asian käsittely: Suomen KHO tiedustele yhteisöjen tuomioistuimelta, onko direktiivin tai EY 56 artiklan mukaista se, että luxemburgilaisen yhtiön on suoritettava Suomen lainsäädännön mukaisesti varainsiirtoveroa hankkimistaan suomalaisen yhtiön osakkeista, joista se antaa vastikkeeksi uusia osakkeitaan. Direktiivin mukaan jäsenvaltiot saavat yhtäältä kantaa veroa arvopapereiden siirrosta, mutta toisaalta veroa saa kantaa kaikenlaisista varoista, joita siirretään voittoa tavoittelevalle yhtiölle, jos tällaisen omaisuuden siirtämisestä saadaan muunlainen korvaus kuin yhtiöosuus.

Suomen kirjallisissa ja suullisissa huomautuksissa (2.10.2006 ja 18.4.2007) katsottiin, että EY 56 artikla tai direktiivin säännökset eivät estä varainsiirtoveron perimistä pääasiassa esillä olevan kaltaisessa tilanteessa. Suomen lainsäädäntö täyttää EY 56 artiklassa asetetun vaatimuksen, jonka mukaan jäsenvaltion lainsäädäntö ei saa kohdella rajat ylittäviä transaktioita puhtaasti kotimaisia asetelmia ankarammin. Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee, että veron kantaminen arvopapereiden siirrosta on direktiivin mukaista.

3. Asia C-275/06, *Promusicae*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: Tietoyhteiskuntadirektiivi 2001/29/EY – Teollis- ja tekijänoikeusoikeuksien noudattamisen varmistamisesta annettu direktiivi 2004/48/EY – Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi 2002/58/EY – Henkilötietodirektiivi 95/46/EY – Verkko-operaattorin velvollisuus antaa tietoja teleliittymästä siviilioikeudenkäynnissä

Asian käsittely: Espanjalainen tuomioistuin on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyyntö, jossa on kyse siitä, voiko jäsenvaltio rajoittaa operaattoreiden velvollisuuden antaa tietoja teleliittymästä vain rikosoikeudenkäyntiin, vai koskeeko tämä tietojenantovelvollisuus myös siviilioikeudenkäyntejä.

Suomen kirjallisissa ja suullisissa huomautuksissa (9.10.2006 ja 5.6.2007) katsottiin, että tietoyhteiskuntadirektiivissä asetetaan jäsenvaltioille selkeä vaatimus toteuttaa tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että oikeudenhaltijat, joiden etuihin sen alueella suoritettavat loukkaavat toimet vaikuttavat, voivat hakea kieltoa tai määräystä. Jos kyseinen säännös on pantu täytäntöön siten, että kiellon tai määräyksen käsittely tapahtuu siviilioikeudellisessa oikeudenkäynnissä, tulee kantajan voida saada tietoonsa vastaajien henkilötiedot. Tietojenantovelvollisuus siviilioikeudenkäynneissä voi seurata myös teollis- ja tekijänoikeusoikeuksien noudattamisen varmistamisesta annetun direktiivin säännöksistä. Henkilötietodirektiivin ja sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin säännökset eivät ole esteenä tietojenantovelvollisuudelle.

4. Asia C-393/06, *Ing. Aigner*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: Julkiset hankinnat – Hankintadirektiivit 2004/17/EY ja 2004/18/EY – Hankintayksikkö – Julkisoikeudellinen laitos – Tartuntateoria

Asian käsittely: Itävaltalainen tuomioistuin on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyyntö asiassa, joka koskee julkisia hankintoja koskevien nk. erityisalojen hankintadirektiivin 2004/17/EY ja nk. yleisen hankintadirektiivin 2004/18/EY soveltamisaloja. Ensimmäisellä kysymyksellä selvitetään, onko direktiiviä 2004/17/EY sovellettava hankintayksikköön, joka harjoittaa mainituissa direktiivissä tarkoitettua kaasuun, lämpöön tai sähköön liittyvää toimintaa, myös tämän toiminnan ohella kilpailutilanteessa harjoitetun toiminnan osalta. Toinen kysymys koskee sitä, onko yritystä pidettävä em. hankintadirektiiveissä tarkoitettuna julkisoikeudellisena laitoksena sen vuoksi, että se toimittaa kaukolämpöä tilanteessa, jossa ei vallitse todellinen kilpailu, vai onko perusteena käytettävä lämmitysmarkkinoita ottaen huomioon muun muassa kaasun, öljyn ja hiilen kaltaiset energialähteet. Viimeinen kysymys koskee sitä, onko yhtiön, joka harjoittaa ei-teollista tai -kaupallista toimintaa, katsottava kuuluvan kilpailutilanteessa harjoittaman toimintansa osalta hankintadirektiivien soveltamisalaan, kun tehokkaiden järjestelyjen, kuten eriytetyn tilinpäätöksen ja kirjanpidon avulla, voidaan sulkea pois kilpailutilanteesta harjoitetun toiminnan ristiinrahoitus.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (4.1.2007) ensimmäisen kysymykset osalta, että erityisalojen hankintadirektiiviä 2004/17/EY ei ole sovellettava muuhun kuin direktiivissä säädetyillä erityisaloilla harjoitettuun toimintaan. Hankintayksikön määrittämisen osalta Suomi katsoi, että hankintayksikön määrittäminen julkisoikeudelliseksi laitokseksi perustuu kokonaisarvioon, jossa tulee ottaa huomioon toiminnan todellinen sisältö ja luonne. Tämä arviointi on kansallisen tuomioistuimen tehtävä. Suorassa kilpailutilanteessa olevan toiminnan osalta Suomi katsoi, että suorassa kilpailutilanteessa harjoitettu toiminta on kaupallista toimintaa ja voidaan jättää hankintadirektiivien

soveltamisalan ulkopuolelle. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on varmistua siitä, että ristiinrahoituksen ehkäisemiseksi on käytössä tehokkaita järjestelyjä.

5. Asia C-414/06, *Lidl Belgium*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: EY 43 artikla (sijoittautumisvapaus) – EY 56 artikla (pääomien vapaa liikkuvuus) – Kiinteän toimipaikan tappion vähentäminen – Verosopimus

Asian käsittely: Saksalainen tuomioistuin haluaa tietää, onko EY 43 ja EY 56 artiklan kanssa yhteensopivaa se, että saksalainen yritys, jolla on elinkeinotoiminnasta saatuja tuloja, ei saa vähentää Luxemburgissa sijaitsevan kiinteän toimipaikan tappiota voiton määrittämisen yhteydessä, koska maiden välisen kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskevan sopimuksen mukaan vastaavat kiinteän toimipaikan tulot eivät kuulu Saksan verotuksen piiriin.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (15.2.2007), että ennakkoratkaisukysymykseen olisi vastattava lähtökohtaisesti myöntävästi. EY 43 artiklan vastaista on kuitenkin se, ettei kiinteän toimipaikan tappioita saa vähentää silloin, kun ne ovat tulleet kiinteän toimipaikan sijaintivaltiossa yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-446/03 *Marks & Spencer* tuomiossa tarkoitetulla tavalla lopullisiksi.

6. Asia C-435/06, *C*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: Bryssel II a -asetus (EY) N:o 2201/2003 – Lapsen huostaanottoa koskevan ratkaisun täytäntöönpanoon sovellettavat säännökset

Asian käsittely: Suomen KHO haluaa tietää, sovelletaanko Bryssel II a -asetusta lastensuojelun yhteydessä yhtenä päätöksenä tehdyn, lapsen välitöntä huostaanottoa ja sijoittamista kodin ulkopuolelle sijaisperheeseen koskevan ratkaisun täytäntöönpanoon kokonaisuudessaan.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (19.1.2007), että Bryssel II a -asetusta sovelletaan ennakkoratkaisukysymyksessä tarkoitetun kaltaisen ratkaisun täytäntöönpanoon kokonaisuudessaan. Tällainen tulkinta on Bryssel II a -asetuksen tavoitteen mukainen. Lasten suojelun tavoitteen kannalta olisi tarkoituksenmukaisinta, että asetuksen soveltamisala ymmärrettäisiin laajasti.

7. Asia C-464/06, *Avena Nordic Grain Oy*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: Maataloustuotteiden vientitukijärjestelmän soveltamista koskeva komission asetus (EY) N:o 800/1999 – Suhteellisuusperiaate – Hyvän hallinnon periaate – Vienti-ilmoituksen toimittamistapa

Asian käsittely: Suomen KHO kysyy, onko asetusta yhdessä suhteellisuusperiaatteen ja hyvän hallinnon periaatteen kanssa tulkittava siten, että kansallinen viranomais voi hyväksyä ennen lastausta telekopiona toimitetun venti-ilmoituksen. Kysymys koskee tilannetta, jossa ei ole pienintäkään epäilyä vilpillisestä menettelystä, puute venti-ilmoituksen toimittamistavassa on johtunut viranomaisen antaman neuvonannon yhteydessä syntyneestä erehdyksestä ja jossa jälkikäteen toimitettu alkuperäinen, allekirjoitettu venti-ilmoitus on ollut täysin yhtenevä telekopiona toimitetun ilmoituksen kanssa.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (9.3.2007), että kysymykseen tulisi vastata myöntävästi. Hyvän hallinnon periaate tulee ottaa huomioon asian kokonaisarvioinnissa, koska puute asiakirjan toimittamisesta on aiheutunut viranomaisen neuvon väärinymmärryksestä. Yhteisöjen tuomioistuin on

pitänyt suhteellisuusperiaatteen vastaisena sitä, että puutteet niiden hallinnollisten menettelysäännösten noudattamisessa, joiden noudattamista tietyn etuuden saaminen edellyttää, johtavat etuuden menettämiseen kokonaisuudessaan. Vientituen menettäminen kokonaisuudessaan olisi myös suhteettoman ankara seuraamus asetuksen mukaisen seuraamusjärjestelmän valossa arvioituna.

8. Asia C-524/06, *Huber*

Ennakkoratkaisupyyntö **kohde:** EY 12 artikla (syrjinnän kieltö) – EY 17 artikla (unionin kansalaisuus) – EY 18 artikla (liikkumisvapaus) – EY 43 artikla (sijoittautumisvapaus) – Henkilötietodirektiivi 95/46/EY – Unionin kansalaisten henkilötietojen rekisteröinti

Asian käsittely: Saksalaisen tuomioistuin haluaa ennakkoratkaisupyyntössään tietää, onko unionin kansalaisten henkilötietojen yleinen käsittely ulkomaalaisista pidettävässä keskusrekisterissä yhteensopivaa EY 12, EY 17, EY 18 ja EY 43 artiklan ja henkilötietodirektiivin kanssa.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (16.4.2007), että asiaa on arvioitava EY 43 artiklan perusteella. Ennakkoratkaisupyyntössä tarkoitettu unionin kansalaisten henkilötietojen käsittely ei rajoita unionin kansalaisen vapautta sijoittautua toisen jäsenvaltion alueelle. Vaikka kyseessä katsottaisiinkin olevan sijoittautumisvapauden rajoitus, unionin kansalaisten tietojen käsittely asianmukaisessa rekisterissä on joka tapauksessa oikeutettavissa. Oleskeluoikeutta koskeva päätöksenteko ja valvonta edellyttävät, että jäsenvaltion alueella oleskelevien unionin kansalaisten oleskeluoikeuden kannalta oleelliset tiedot voidaan tallentaa asianmukaiseen rekisteriin.

9. Asia C-525/06, *Nationale Loterij*

Ennakkoratkaisupyyntö **kohde:** EY 49 artikla (palvelujen tarjoamisen vapaus) – Arpajaisten järjestäminen – Lottopelit – Pelikuponkien markkinoiminen

Asian käsittely: Belgialainen tuomioistuin on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyyntönsä asiassa, joka koskee palvelujen vapaata liikkuvuutta. Asiassa on kysymys siitä, onko palvelujen vapaata liikkuvuutta koskeva EY 49 artiklan esteenä kansalliselle lainsäädännölle, joilla rangaistuksen uhalla estetään sellaisen yrityksen pääsy markkinoille, jonka pyrkimyksenä on myydä voitolla pelikupongeja lottopeliin osallistumista varten.

Suomi käsitteli kirjallisissa huomautuksissaan (16.4.2007) yleisellä tasolla kysymystä jäsenvaltion oikeudesta rajoittaa pelikuponkien markkinointia. *Suomi* katsoi, että vaikka pelikuponkien markkinoinnin rajoittaminen muodostaisi esteen palvelujen vapaalle liikkuvuudelle, rajoitusta voidaan pitää oikeutettuna yleiseen etuun liittyvästä perustellusta syystä. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on tutkia, täytyvätkö yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä asetetut oikeuttamiselle edellytykset pääasian osalta.

10. Asia C-68/07, *Sundelind Lopez*

Ennakkoratkaisupyyntö **kohde:** Neuvoston asetus 2201/2003 (Bryssel II a-asetus) – toimivaltainen tuomioistuin avioeroasiassa

Asian käsittely: Ruotsin Högsta domstolen kysyy, voidaanko avioeroasia käsitellä jäsenvaltion tuomioistuimessa, kun avioeroasian vastaajalla ei ole asuinpaikkaa jäsenvaltion alueella ja kun hän ei myöskään ole jäsenvaltion kansalainen ja tuomioistuimella ei ole asetuksen 3 artiklan mukaan asiassa

toimivaltaa, vaikka toisen jäsenvaltion tuomioistuin voi olla asiassa kyseisen artiklan mukaan toimivaltainen.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (29.5.2007), ettei sellainen tuomioistuin, joka ei ole asetuksen 3 artiklan mukaan avioeroasiassa toimivaltainen, voi käsitellä asiaa tilanteessa, jossa toisen jäsenvaltion tuomioistuin on tämän artiklan nojalla toimivaltainen. Toimivaltaa vailla olevan tuomioistuimen on tällaisessa tilanteessa jätettävä omasta aloitteestaan asia käsittelemättä. Kansallinen tuomioistuinten toimivaltaa koskeva lainsäädäntö tulevat sovellettavaksi vain kun asetuksen 3, 4 ja 5 artiklan mukaan toimivaltaista tuomioistuinta ei ole.

11. Asia C-73/07, *Satakunnan Markkinapörssi Oy ja Satamedia Oy*

Ennakkoratkaisupyyntö **kohde:** Henkilötietodirektiivi 95/46/EY – Julkisten verotustietojen käsittely

Asian käsittely: Suomen KHO kysyy ensinnä, onko mm. luonnollisten henkilöiden verotustietojen keräämistä ja julkaisemista, luovuttamista niiden käsittelyä tekstiviestipalvelussa, pidettävä direktiivissä tarkoitettuna henkilötietojen käsittelynä. Toiseksi KHO kysyy, onko ensimmäisessä kysymyksessä toimintoja pidettävä direktiivin 9 artiklan mukaisena journalistisia tarkoituksia varten toteutettuna henkilötietojen käsittelynä. Kolmanneksi KHO tiedustelee, onko direktiivin henkilötietojen käsittelyn turvallisuutta koskevan 17 artiklan vastaista journalistisiin tarkoituksiin kerättyjen tietojen julkaisu ja luovutus edelleen kaupallisiin tarkoituksiin. Neljänneksi KHO kysyy, voidaanko direktiiviä tulkita siten, että sen soveltamisalan ulkopuolelle jäävät sellaiset henkilörekisterit, jotka sisältävät vain tiedotusvälineissä julkaistua aineistoa sellaisenaan.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (12.6.2007), että ensimmäisessä ennakkoratkaisukysymyksessä tarkoitettuja toimintoja on pidettävä direktiivin 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna henkilötietojen käsittelynä. Kyseisiä toimintoja on pidettävä tietosuojadirektiivin 9 artiklassa tarkoitettuna journalistisia tarkoituksia varten toteutettuna henkilötietojen käsittelynä. Tietosuojadirektiivin 17 artiklan vastaista ei ole journalistisiin tarkoituksiin kerättyjen tietojen julkaisu ja luovutus edelleen kaupallisiin tarkoituksiin. Henkilörekisterejä, jotka sisältävät vain tiedotusvälineissä julkaistua aineistoa sellaisenaan, sovelletaan direktiivin 9 artiklan mukaisesti tiettyjä direktiivin mukaisia kansallisia säännöksiä.

2.2 SUOMEA VASTAAN NOSTETUT KANTEET

Tämä jakso koskee EY 226 artiklaan perustuvia jäsenyysvelvoitteiden laiminlyöntiä koskevia rikkomuskanteita, jotka komissio on nostonut Suomea vastaan. Seuraavassa esitellään ensin ne Suomea vastaan nostetut rikkomuskanteet, joissa on kertomuskautena annettu tuomio tai määräys (2.2.1 jakso) ja toiseksi kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat (2.2.2 jakso). Rikkomuskanneasioissa ei ole kertomuskautena annettu yhtään julkiasiamiehen ratkaisuehdotusta.

2.2.1 Tuomiot

1. Asia C-195/04, *komissio vastaan Suomi*

Kanteen kohde: Julkisia tavaranhankintoja koskeva direktiivi 96/36/ETY – EY 28 artikla (tavaroiden vapaa liikkuvuus) – Kynnysarvon alittava hankinta – Syrjimättömyysperiaate – Velvollisuus avoimuuteen

Asian käsittely: *Komissio* katsoi kanteessaan (28.4.2004), että Suomi on rikkonut yhteisön oikeutta Senaatti-kiinteistöjen suurkeittiölaitehankinnan yhteydessä. Kyseisen hankinnan arvo jäi alle hankintadirektiivin soveltamiskynnyksen. Komissio vetosi tavaroiden vapaaseen liikkuvuuteen ja katsoo, että vaikka hankintaan ei sovelleta hankintadirektiiviä, siitä olisi kuitenkin tullut järjestää tarjouskilpailu.

Suomi katsoi vastineissaan (15.6.2004 ja 26.8.2004) sekä asian suullisessa käsittelyssä (8.6.2006) ensisijaisesti, että kanne tulee jättää tutkimatta, koska komissio on muuttanut kanteen kohdetta siitä, mitä perustellussa lausunnossa on esitetty. Kanne tulee joka tapauksessa hylätä perusteettomana. Esillä olevasta hankinnasta oli ilmoitettu julkisesti ja siitä oli järjestetty tarjouskilpailu. Yhteisön oikeuden edellyttämä avoimuus on siten toteutunut kyseisessä hankinnassa.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Sharpstonin* 18.1.2007 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan mukainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 26.4.2007 antamassaan tuomiossa Suomen kannan mukaisesti, että komission kanne on jätettävä tutkimatta.

2. Asia C-54/05, komissio vastaan Suomi

Kanteen kohde: EY 28 ja 30 artikla (tavaroiden vapaa liikkuvuus) – Suomen siirtolupajärjestelmä – Ulkomailla rekisteröidyn ajoneuvon käyttö Suomessa

Asian käsittely: *Komissio* katsoi kanteessaan (4.2.2005) Suomen lainsäädännön rajoittavan tavaroiden vapaata liikkuvuutta EY 28 ja EY 30 artiklan vastaisesti, kun toisesta jäsenvaltiosta tuodulta ajoneuvolta vaaditaan siirtolupa, jos ajoneuvoa kuljettaa Suomessa vakinaisesti asuva henkilö.

Suomi katsoi vastineissaan (28.4.2005 ja 17.8.2005) ja asian suullisessa käsittelyssä (9.11.2006), ettei se ole rikkonut yhteisön oikeutta. Siirtolupajärjestelmästä ei seuraa velvollisuutta pysähtyä rajalla tai systemaattisten rajamuodollisuuksien noudattamista. Vaikka velvollisuuden hakea väliaikaiselle käytölle siirtolupa katsottaisiinkin rajoittavan tavaroiden vapaata liikkuvuutta, järjestelmää voidaan joka tapauksessa pitää EY 30 artiklan perusteella oikeutettuna. Järjestelmä on välttämätön verovalvonnan tehokkuuden, rekisterin ajantasaisuuden sekä liikenneturvallisuuden ja -valvonnan vuoksi.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Mengozzin* 11.1.2007 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan vastainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 15.3.2007 antamassaan tuomiossa, että Suomi ei ole noudattanut EY 28 ja EY 30 artiklan mukaisia velvoitteitaan, kun se on edellyttänyt, että toisessa jäsenvaltiossa laillisesti rekisteröidyille ja käytetyille ajoneuvoille on niiden käyttämiseksi haettava Suomen lainsäädännön mukainen siirtolupa.

3. Asia C-342/05, komissio vastaan Suomi

Kanteen kohde: Luontodirektiivi 92/43/ETY – Sudenmetsästys

Asian käsittely: *Komissio* katsoi kanteessaan (26.9.2005) Suomen rikkovan yhteisön luontodirektiiviä. Suomessa harjoitettava sudenmetsästys ei täytä luontodirektiivissä asetettuja edellytyksiä.

Suomi kiisti vastineissaan (7.12.2005 ja 3.4.2006) komission kanteen. Suomessa suden suojelun taso täyttää luontodirektiivin suotuisalle suojelutasolle asetetut kriteerit ja suojelusta poikkeamista koskeva käytäntö ei häiritse em. suojelutason säilyttämistä. Suomessa on käytössä vaihtoehtoisia ratkaisuja metsästämisestä sijaan ja tämän muun tyydyttävän ratkaisun olemassaolon tutkiminen on suojelusta poikkeamisen edellytys. Direktiivi nimenomaisesti sallii suojelusta poikkeamisen erityisen merkittävien vahinkojen ehkäisemiseksi. Vahingon merkityksellisyys tulee arvioida tapauskohtaisesti. Tämä arviointi ja arvio mahdollisuudesta käyttää muuta tyydyttävää ratkaisua tehdään paikallistasolla. Näin pyyntiluvat voidaan kohdistaa tapauksiin, joissa tarve niiden käyttämiseen on suurin.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Kokottin* 30.11.2006 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan vastainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 14.6.2007 antamassaan tuomiossa, että Suomi on rikkonut luontodirektiivin mukaisia velvoitteitaan, koska se on sallinut suden ennalta ehkäisevän metsästyksen ilman, että on osoitettu, että metsästys on omiaan ehkäisemään erityisen merkittäviä vahinkoja. Muilta osin tuomioistuin hylkäsi kanteen.

4. Asia C-153/06, komissio vastaan Suomi

Kanteen kohde: Direktiivin 2002/96/EY täytäntöönpano

Asian käsittely: *Komissio* katsoi kanteessaan, että Suomi ei Ahvenanmaan maakunnan osalta ole antanut direktiivin 2002/96/EY täytäntöön panemiseksi tarpeellisia lakeja ja muita säädöksiä.

Suomi myönsi vastineessaan (24.4.2006) komission kanteen oikeaksi. Suomi totesi, että Ahvenanmaan maakunnan hallituksen mukaan täytäntöönpanoilmoitukset voidaan tehdä kesällä 2006.

Yhteisöjen tuomioistuimen kahdeksannen jaoston puheenjohtaja on poistanut asian rekisteristä 2.2.2007 antamallaan määräyksellä.

5. Asia C-377/06, komissio vastaan Suomi

Kanteen kohde: Direktiivin 2003/35/EY täytäntöönpano

Asian käsittely: *Komissio* katsoi kanteessaan, että Suomi ei Ahvenanmaan maakunnan osalta ole antanut direktiivin täytäntöön panemiseksi tarpeellisia lakeja ja muita säädöksiä.

Suomi myönsi vastineessaan (31.10.2006) komission kanteen oikeaksi. Direktiivin täytäntöönpano on viivästynyt. Suomi totesi, että direktiivi on kuitenkin notifioitu komissiolle Ahvenanmaan maakunnan osalta kokonaisuudessaan 20.9.2006 tehdyllä ilmoituksella.

Yhteisöjen tuomioistuimen presidentti on poistanut asian rekisteristä 29.1.2007 antamallaan määräyksellä.

2.2.2 Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat

1. Asia C-523/06, komissio vastaan Suomi

Kanteen kohde: Alusjätedirektiivi 2000/59/EY – Satamien jätehuoltosuunnitelmat

Asian käsittely: Komissio katsoo kanteessaan (18.12.2006), että Suomi on jättänyt täyttämättä direktiivin mukaiset velvollisuutensa, koska komissio ei ole saanut vahvistusta siitä, että kaikille suomalaisille satamille olisi hyväksytty jätehuoltosuunnitelmat.

Suomi toi vastineessaan (15.2.2007) esiin tilanteen jätehuoltosuunnitelmien hyväksymisen osalta sekä arvioi, että viimeiset jätehuoltosuunnitelmat voitaisiin hyväksyä viimeistään maaliskuun 2007 kuluessa.

2. Asia C-387/06, komissio vastaan Suomi

Kanteen kohde: Kiinteän verkon ja matkaviestinverkon yhteenliittämisen sääntely viestintämarkkinalaissa – Puitedirektiivi 2002/21/EY – Käyttöoikeusdirektiivi 2002/19/EY

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan, että Suomi on rajoittamalla viestintämarkkinalain 43 §:llä Viestintäviraston valtuuksia säännellä kiinteästä verkosta matkaviestinverkkoon suuntautuvien puhelujen terminointia, jättänyt täyttämättä puitedirektiivin 8 artiklaan sekä käyttöoikeusdirektiivin 8 artiklaan perustuvat velvollisuutensa.

Suomi ilmoitti vastineissaan (31.10.2006 ja 12.1.2007) tulevansa lähiaikoina tarkastelemaan Viestintäviraston sääntelyvaltuuksien laajentamista sikäli kuin kyse on viestintämarkkinalain 43 §:n 4 momentin mukaisista tilanteista, joissa yhteyttä ei ole valittu tunnuksella tai ensisijaisvalinnalla. Viestintämarkkinalain 43 §:n 1, 2 tai 3 momentin osalta Suomi vaati kanteen jättämistä tutkittavaksi ottamatta, koska näissä säännöksissä ei säädellä kanteen kohteena olevaa terminointia. Suomi pyysi kanteen hylkäämistä siltä osin kuin kyse on yhteyksistä, jotka on valittu viestintämarkkinalain 43 §:n 4 momentin mukaisesti tunnuksella tai ensisijaisvalinnalla, koska nämä kuuluvat Viestintäviraston sääntelyvaltuuksien piiriin.

3. Asia C-118/07, komissio vastaan Suomi

Kanteen kohde: Eräiden kolmansien maiden kanssa ennen EU-jäsenyyttä tehtyjen investointisuojasopimusten sisältämät pääomien ja maksujen siirtoja koskevat määräykset – EY 57, EY 59 ja EY 60 artiklaan perustuvat pääomien ja maksujen liikkuvuuden rajoitukset – EY 307 artikla

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (27.2.2007), että Suomen ennen EU-jäsenyyttään eräiden kolmansien maiden kanssa tekemiin investointisuojasopimuksiin sisältyvien investointeihin liittyvien pääoman ja maksujen siirtoja koskevien määräysten vuoksi Suomi ei voi noudattaa EY:n toimielinten EY 57 artiklan 2 kohdan, 59 artiklan ja EY 60 artiklan 1 kohdan nojalla toteuttamia maksujen ja pääomien vapaata liikkuvuutta rajoittavia toimenpiteitä. Komissio katsoo, että Suomi ei ole toteuttanut EY 307 artiklan 2 kohdassa edellytettyjä aiheellisia toimenpiteitä poistaakseen tämän ristiriidan.

Suomi katsoi vastineessaan (12.4.2007), että kanteessa tarkoitetut investointisuojasopimukset eivät ole komission väittämällä tavalla ristiriidassa EY 57 artiklan 2 kohdan, 59 tai 60 artiklan 1 kohdan kanssa. Suomi ei ole jättänyt täyttämättä EY 307 artiklan toisen kohdan mukaisia velvollisuuksiaan. Pelkästään se, että yhteisöllä on toimivalta yllä mainittujen määräysten nojalla toteuttaa rajoituksia, ei merkitse ristiriitaa kanteen kohteena olevien investointisuojasopimusten kanssa. EY 307 artiklan toisessa kohdassa edellytetään kuitenkin nimenomaisesti todettujen ristiriitojen olemassaoloa. Vaikka komission näkemys hyväksyttäisiin, sisältävät kyseiset investointisuojasopimukset yhtä lukuun ottamatta erityislausekkeen, jonka nojalla Suomi voi noudattaa mahdollisia EY:n toimielinten toteuttamia rajoituksia.

2.3 SUOMEN NOSTAMAT KANTEET

Seuraava jakso koskee EY 230 artiklaan perustuvia kumoamiskanteita, jotka Suomi on nostanut EU:n toimielimiä vastaan. Jaksossa esitellään suullisessa tai kirjallisessa vaiheessa olevat kanteet. Suomi ei ole kertomuskaudella nostanut uusia kanteita. Kertomuskauden aikana ei myöskään ole annettu tuomioita tai määräyksiä.

1. Asia T-230/04, *Suomi vastaan komissio*

Kanteen kohde: Komission rahoitusoikaisupäätös 2004/136/EY — EMOTR:n tukiosasto — Suomen valvontatoimenpiteet — Peltokasvien tuki

Asian käsittely: *Suomi* vaati kirjelmässään (26.3.2004 ja 22.9.2004) sekä asian suullisessa käsittelyssä (9.1.2007) yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta kumoamaan komission tekemän rahoitusoikaisupäätöksen. Tällä päätöksellä komissio päätti jättää Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tukiosaston rahoituksen ulkopuolelle Suomen varainhoitovuosina 2000–2002 ilmoittamista menoista 4 084 623 euron suuruisen summan. Kyseiset menot kohdistuvat peltokasvien pinta-alatukiin. Komission mukaan Suomen viranomaisen suorittama tukien valvonta on ollut puutteellista. Suomi katsoi, että rahoitusoikaisu on kokonaisuudessaan perusteeton. Toissijaisesti Suomi katsoi, että rahoitusoikaisun laajentamiselle Pohjois-Pohjanmaalle, Pohjois-Savoon, Keski-Suomeen, Kainuuseen ja Lappiin ei ole perusteita.

Komissio kiisti kirjelmässään (17.6.2004 ja 8.12.2004) sekä asian suullisessa käsittelyssä kaikki Suomen esittämät kanneperusteet ja katsoi, että kanne on hylättävä.

2.4 VALITUSASIAT

Seuraava jakso koskee valituksia, jotka on tehty yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ratkaisusta. Kertomuskauden aikana on annettu määräys yhdessä valitusasiassa, jossa Suomi on valittajana (2.4.1 jakso) sekä ratkaisuehdotus yhdessä asiassa (2.4.2. jakso). Kaksi valitusasiaa, jossa Suomi on mukana, on kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa (2.4.3 jakso).

2.4.1 Tuomiot

1. Asia C-163/06 P, *Suomi vastaan komissio*

Valituksen kohde: Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen antama määräys asiassa T-177/05, *Suomi vastaan komissio* – Tutkimatta jättäminen – Päätös, jolla on oikeusvaikutuksia

Asian käsittely: *Suomi* vaatii valituskirjelmässään ja vastauksessaan (23.3.2006 ja 29.8.2006), että yhteisöjen tuomioistuin kumoaa asiassa T-177/05 annetun määräyksen, jolla yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin jätti Suomen nostaman kanteen tutkimatta. Komissio on riidanalaisella päätöksellään tosiasiallisesti evännyt Suomelta mahdollisuuden tehdä yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä tarkoitettu ehdollinen maksusuoritus. Riidanalaisella päätöksellä on siten oikeuskäytännössä edellytetyllä tavalla Suomea sitovia oikeusvaikutuksia, jotka vaikuttavat Suomen etuihin ja muuttavat Suomen oikeusasemaa selvästi.

Komissio on vastineissaan (12.6.2006 ja 11.10.2006) pyytänyt yhteisöjen tuomioistuinta hylkäämään valituksen perusteettomana.

Määräys: Yhteisöjen tuomioistuim on 21.6.2007 antamallaan määräyksellä hylännyt valituksen.

2.4.2 Julkisasiamiehen ratkaisuehdotukset

1. Asia C-64/05 P, *IFAW International Tierschutz-Fonds GmbH*

Kanteen kohde: Avoimuusasetuksen N:o 1049/2001 tulkinta – poikkeus julkisuusperiaatteesta – Avoimuusasetuksen 4(5) artiklan merkitys jäsenvaltioille

Asian käsittely: *Ruotsi* vaatii valituksessaan (14.2.2005) yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-168/02, IFAW antaman avoimuusasetuksen 4 artiklan 5 kohdan tulkintaa koskevan tuomion. Avoimuusasetuksen 4 artiklan 5 kohdan mukaan: "Jäsenvaltio voi pyytää toimielintä olemaan luovuttamatta kyseisestä jäsenvaltiosta peräisin olevaa asiakirjaa ilman jäsenvaltion etukäteen antamaa suostumusta." Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi tuomiossaan, että jäsenvaltiolla on 4 artiklan 5 kohdan mukaan veto-oikeus kieltää toimielintä luovuttamasta siltä peräisin olevaa asiakirjaa. Se katsoi myös, että toimielimen on aina ennen asiakirjojen luovuttamista kysyttävä jäsenvaltion kantaa luovutukseen. Mikäli jäsenvaltio kieltää luovutuksen, asiakirjoja ei voida luovuttaa, vaikka jäsenvaltio ei olisi perustellut kielteistä kantaansa.

Suomi tuki asiassa väliintulijana *Ruotsia*. Suomi katsoi väliintulokirjelmässään (19.12.2005) sekä suullisessa käsittelyssä (16.1.2007), että toimielin ei voi toteuttaa asetuksen tavoitetta mahdollisimman laajaan julkisuuteen ilman, että jäsenvaltio on esittänyt perustelut kielteiselle kannalleen ja että niiden perusteella on kiistatta pääteltävissä, että 4 artiklan 5 kohta soveltuu kyseiseen asiakirjaan. Toimielin ei voi luovuttaa asiakirjaa tilanteessa, jossa jäsenvaltio on kieltänyt luovutuksen ja perustellut kantansa 4 artiklan 1-3 kohdissa mainituilla poikkeusperusteilla. Jäsenvaltion pyyntö voi myös perustua jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön salassapitosäännöksiin tai muihin kansallisen järjestelmän sääntöihin, kahdenkeskisiin valtiosopimuksiin taikka yhteisön oikeuden muihin asiakirjajulkisuutta koskeviin erityissäännöksiin tai yhteisöä velvoittaviin kansainvälisiin säädöksiin.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Poiares Maduro* katsoi 18.7.2007 antamassaan ratkaisuehdotuksessaan Suomen kannan mukaisesti, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomiossa on oikeudellinen virhe, koska siinä esitetään asetuksen 4 artiklan 5 kohdasta tulkinta, jonka mukaan asetuksessa myönnetään jäsenvaltioille jäsenvaltion toimielimelle toimittamien, toimielimen hallussa olevien ja tutustumispyynnön kohteena olevien asiakirjojen luovuttamista koskeva veto-oikeus. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio tulisi näin ollen kumota.

2.4.3 Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat

1. Asia C-457/06 P, *Suomi vastaan komissio*

Valituksen kohde: Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen antama määräys asiassa T-350/05, Suomi vastaan komissio — Tutkimatta jättäminen — Päätös, jolla on oikeusvaikutuksia

Asian käsittely: *Suomi* vaatii valituskirjelmässään (15.11.2006), että yhteisöjen tuomioistuin kumoaa yhteisöjen asiassa T-350/05 annetun määräyksen, jolla yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin jätti Suomen nostaman kanteen tutkimatta. Komissio on riidanalaisella päätöksellään tosiasiallisesti evännyt Suomelta mahdollisuuden tehdä yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä tarkoitettu ehdollinen maksusuoritus. Riidanalaisella päätöksellä on siten oikeuskäytännössä

edellytetyllä tavalla Suomea sitovia oikeusvaikutuksia, jotka vaikuttavat Suomen etuihin ja muuttavat Suomen oikeusasemaa selvästi.

Komissio on vastineessaan (2.2.2007) pyytänyt yhteisöjen tuomioistuinta hylkäämään valituksen perusteettomana.

2. Asia C-139/07 P, *komissio vastaan Technische Glaswerke Ilmenau GmbH*

Valituksen kohde: Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio — Avoimuusasetus (EY) 1049/2001 — Poikkeusperusteet — Asiakirjojen konkreettinen ja asiakirjakohtainen tutkimisvelvollisuus

Asian käsittely: *Komissio* on pyytänyt yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-237/02 *Technische Glaswerke* antaman tuomion. Tuomiolla kumottiin komission päätös, jolla kantajalta evättiin oikeus tutustua tälle myönnettyjen tukien tutkintamenettelyjä koskeviin asiakirjoihin.

Suomi pyysi vastineessaan (12.6.2007) komission valituksen hylkäämistä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei rikkonut asiassa yhteisön oikeutta. Toimielin ei vapaudu asiakirjapyynnössä tarkoitettujen asiakirjojen konkreettisesta ja asiakirjakohtaisesta tutkimisvelvollisuudesta pelkästään sillä perusteella, että kysymys on valtioneuvoston menettelyyn liittyvistä asiakirjoista.

2.5 VÄLIINTULOT

Tässä jaksossa esitellään ne vireillä kanteet, joissa Suomi on väliintulijana asettunut tukemaan toista asian osapuolista. Joukossa on sekä muita jäsenvaltioita vastaan nostettuja rikkomuskanteita että yhteisön säädöksiä koskevia kumoamiskanteita. Ensimmäisessä jaksossa esitellään asiat, joissa on kertomuskautena annettu julkisasiamiehen ratkaisuehdotus (2.5.1 jakso) ja toisessa kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat (2.5.2 jakso). Väliintuloasioissa ei ole kertomuskautena annettu yhtään tuomiota.

2.5.1 Julkisasiamiehen ratkaisuehdotukset

1. Asia C-503/04, *komissio vastaan Saksa*

Kanteen kohde: Yhteisöjen tuomioistuimen yhdistetyissä asioissa C-20/01 ja C-28/01 antaman tuomion täytäntöönpano

Asian käsittely: *Komissio* vaatii kanteessaan (7.12.2004) tuomioistuinta toteamaan, ettei Saksa ole pannut täytäntöön tuomioistuimen tuomiota, kun se ei ole purkanut virheellisten hankintamenettelyjen tuloksena tehtyjä hankintasopimuksia ja velvoittamaan Saksa maksamaan päivittäistä uhkasakkoa tuomion täytäntöön panemisen edellyttämien toimenpiteiden viivästyessä.

Suomi tuki väliintulollaan Saksaa. Väliintulokirjelmässään (19.9.2005) Suomi katsoi, ettei yhteisöjen tuomioistuimen asioissa C-20/01 ja C-28/01 antaman tuomion täytäntöön paneminen edellytä voimassa olevien sopimusten purkua toisen sopimuspuolen vahingoksi.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Trstenjak* katsoi 28.3.2007 antamassaan ratkaisuehdotuksessa, että komission kanne tulisi hyväksyä.

2. Asia C-299/05, komissio vastaan Euroopan parlamentti ja neuvosto

Kanteen kohde: Lapsen hoitotuki — Maksuihin perustumaton erityisetuus — Sosiaaliturva-asetus (ETY) N:o 1408/71 — Asetus 647/2005

Asian käsittely: *Komissio* vaatii kanteessaan (26.7.2005), että yhteisöjen tuomioistuin kumoaa asetuksen N:o 647/2005 liitteen I säännökset, joissa mainitaan tietyt Suomen, Ruotsin ja Yhdistyneen kuningaskunnan maksuihin perustumattomat erityisetuudet. Kyseiset etuudet eivät komission näkemyksen mukaan täytä asetuksen N:o 647/2005 mukaisia maksuihin perustumattomien erityisetuuksien kriteerejä. Suomen osalta liitteessä on mainittu lapsen hoitotuki.

Suomi tuki väliintulollaan parlamenttia ja neuvostoa. Suomi otti väliintulokirjelmässä ja suullisessa käsittelyssä (4.1.2006 ja 18.4.2007) kantaa vain Suomeen liittyviin lapsen hoitotukea koskeviin väitteisiin. Suomi katsoi, että lapsen hoitotuki täyttää asetuksessa ja yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä tarkoitetut maksuihin perustumattoman erityisetuuden kriteerit, minkä vuoksi sen myöntäminen voidaan rajoittaa vain maassa asuviin henkilöihin.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Kokott* katsoi 3.5.2007 antamassaan ratkaisuehdotuksessa Suomen kannan vastaisesti, etteivät kysymyksessä olevat etuudet täytä kaikkia maksuihin perustumattomia erityisetuuksia koskevia kriteerejä.

3. Asia C-440/05, komissio vastaan neuvosto

Kanteen kohde: Neuvoston alusjätepuitepäättös 2005/667/YOS — Yhteisön toimivalta rikosoikeuden alalla - Liikennepolitiikka

Asian käsittely: *Komissio* vaatii kanteellaan (8.12.2005), että yhteisöjen tuomioistuin kumoaisi puitepäättöksen. Puitepäättöksessä määrätään rikosoikeudellisista seuraamuksista, joita jäsenvaltioiden on säädettävä alusjätedirektiivin 2005/35/EY rikkomuksista. *Komissio* katsoo, että puitepäättöksessä on kyse välttämättömistä toimenpiteistä liikennepolitiikan tehokkuuden turvaamiseksi ja ne kuuluvat siten yhteisön toimivaltaan. *Komissio* perustaa kanteensa asiassa C-176/03 *komissio v. neuvosto* annettuun tuomioon.

Suomi tuki väliintulokirjelmässään (12.6.2006) neuvosta ja vaati ensisijaisesti yhteisöjen tuomioistuinta hylkäämään kanteen kokonaisuudessaan. Tuomiosta C-176/03 ei seuraa, että rikosoikeudellisia määräyksiä voidaan yhteisössä antaa kaikilla yhteisöpolitiikan aloilla. Pääsääntönä on, että rikosoikeus kuuluu edelleen jäsenvaltioiden toimivaltaan, ja että niitä koskevia määräyksiä voidaan antaa vain unionisopimuksen nojalla. Pelkkä viittaus toimen välttämättömyyteen yhteisön politiikan kannalta ei yksistään riitä perustamaan yhteisölle rikosoikeudellista toimivaltaa. Yhteisön rikosoikeudellisen toimivallan edellytyksenä on aina se, että jäsenvaltioilla on laaja harkintavalta valita sovellettavat rikosoikeudelliset seuraamukset. Tämä edellytys ei täyty, koska puitepäättöksen artiklat rajoittavat merkittävästi jäsenvaltioille kuuluvaa rikosoikeudellisten seuraamusten valintaa koskevaa harkintavaltaa. Lisäksi rangaistuslajien ja -tasojen yksityiskohtainen harmonisointi ei yhteisölainsäädännön keinoin ole tarpeellista yhteisön liikennepoliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Mazák* katsoi 28.6.2007 antamassaan ratkaisuehdotuksessa Suomen kannan vastaisesti, että puitepäättös 2005/667/YOS tulisi kumota.

2.5.2 Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat

1. Asia C-249/05, *komissio vastaan Ruotsi*

Kanteen kohde: Investointeja koskevat sopimukset — Vapaita rahansiirtoja koskevat määräykset — EY 57, EY 59 ja EY 60 artiklaan perustuvat pääomien ja maksujen liikkuvuuden rajoitukset — EY 307 artikla

Komissio katsoo kanteessaan (2.6.2006), että eräät Ruotsin investointisopimusten sisältämät vapaita rahansiirtoja koskevat määräykset estävät Ruotsia noudattamasta EY:n toimielinten toteuttamia pääomien ja maksujen liikkuvuuden rajoituksia. Komission mukaan Ruotsi ei ole noudattanut EY 307 artiklan toisen kohdan mukaisia velvollisuuksiaan, koska se ei ole toteuttanut tarvittavia toimenpiteitä poistaakseen ristiriidat kyseisten määräysten ja perustamissopimuksen pääomien ja maksujen vapaata liikkuvuutta koskevien määräysten välillä.

Suomi tuki väliintulollaan Ruotsia. Suomi katsoi väliintulokirjelmässään (12.4.2007), että kanteessa tarkoitetut investointeja koskevat sopimukset eivät ole komission väittämällä tavalla ristiriidassa EY 57 artiklan 2 kohdan, 59 tai 60 artiklan 1 kohdan kanssa. Ruotsi ei ole jättänyt täyttämättä EY 307 artiklan 2 kohdan mukaisia velvollisuuksiaan. Pelkästään se, että yhteisöllä on toimivalta yllä mainittujen määräysten nojalla toteuttaa rajoituksia, ei merkitse ristiriitaa kanteen kohteena olevien sopimusten kanssa. EY 307 artiklan 2 kohdassa edellytetään kuitenkin nimenomaisesti todettujen ristiriitojen olemassaoloa. Vaikka komission näkemys hyväksyttäisiin, useat esillä olevista sopimuksista sisältävät lausekkeita, joiden nojalla Ruotsi voi noudattaa mahdollisia EY:n toimielinten toteuttamia rajoituksia.

2. Yhdistetyt asiat C-14/06, *Euroopan parlamentti vastaan komissio* ja C-295/06, *Tanska vastaan komissio*

Kanteen kohde: Komission päätöksen 2005/717/EY kumoaminen — Vaaralliset aineet — Aine 10-BDE

Asian käsittely: Tanska ja parlamentti vaativat kanteillaan (9.1. ja 11.1.2006) yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan komission päätöksen siltä osin kuin se koskee aineen 10-BDE polymeerisissä käyttötarkoituksissa jättämistä vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa annetussa direktiivissä 2002/95/EY olevan käyttökiellon ulkopuolelle. Tanska ja parlamentti katsovat, että komissio ei ole noudattanut direktiivissä ainetta koskevan käyttökiellon poistamiselle asetettuja edellytyksiä.

Suomi tuki väliintulokirjelmässään (3.1.2007) parlamenttia ja Tanskaa ja vaati komission päätöksen kumoamisesta siltä osin kuin se koskee ainetta 10-BDE. Suomi yhtyi erityisesti parlamentin ja Tanskan esittämään näkemykseen, jonka mukaan komissio ei ole noudattanut direktiivin mukaisia edellytyksiä, kun se on tehnyt päätöksen 10-BDE:n sulkemisesta direktiivin käyttökiellon soveltamisalan ulkopuolelle.

3. Asia C-239/06, *komissio vastaan Italia*

Kanteen kohde: Yhteisön omien varojen asetus (EY, Euratom) N:o 1150/2000 — Puolustustarvikkeiden vapauttaminen tuontitulleista — EY 26 artikla

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (29.5.2006), että Italia on rikkonut yhteisön oikeutta, koska se on yksipuolisesti vapauttanut tuontitulleista sotilaskäyttöön tarkoitetun materiaalin ja kieltäytynyt laskemasta ja maksamasta tällaisen vapautuksen perusteella perimättä jätettyjä omia varoja sekä viivästyskorkoja.

Suomi katsoi Italiaa tukevassa väliintulokirjelmässään (26.1.2007), että komission kanne tulisi hylätä.

4. Asia T-299/06, *Leclercq v. komissio*

Kanteen kohde: Väliintulohakemuksen tekeminen — Vaatimus saada tutustua asiakirjaan — Avoimuusasetus 1049/2001 — Asiakirja — Tietokannan ote

Asian käsittely: Kantaja vaatii kanteessaan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta kumoamaan komission 27.7.2006 tekemän päätöksen hylätä kantajan vaatimus saada tutustua komission toimihenkilöitä koskevia tietoja sisältävästä tietokannasta otettuun otteeseen. Komissio on tutustumispyynnöstä kieltäytymisen perusteena esittänyt, että kantajan pyynnössä ei ollut kyse päästä tutustumaan toimielimen hallussa olevaan, olemassa olevaan asiakirjaan. Kantaja katsoo, että komissio jättää tietokannan virheellisesti avoimuusasetuksen tarkoittaman asiakirjan käsitteen ulkopuolelle.

Suomi on 20.2.2007 päivätyllä hakemuksella pyytänyt saada tukea väliintulijana kantajana olevaa Leclercqiä.

5. Asia C-338/06, *komissio vastaan Espanja*

Kanteen kohde: Pääomadirektiivi 77/91/ETY — Osakkeiden merkintäoikeus

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (4.8.2006), että Espanja ei ole noudattanut direktiivin mukaisia velvoitteitaan. Espanjan osakeyhtiölaki rikkoo direktiiviä, koska siinä sallitaan, että yhtiökokous voi myöntää uusien osakkeiden merkinnän ilman merkintäetuoikeutta hintaan, joka alittaa niiden markkinahinnan. Lisäksi osakeyhtiölaissa ei säädetä, että yhtiökokous voi sulkea pois osakkeenomistajien merkintäetuoikeuden vaihtovelkakirjoihin, vaan tällainen mahdollisuus ulottuu ainoastaan osakkeiden merkintään.

Suomi tuki väliintulokirjelmässään (11.4.2007) Espanjaa ja vaati kanteen hylkäämistä. Direktiivin mukaisesta yhdenvertaisen kohtelun velvoitteesta ei voida johtaa sääntöä, jonka mukaan suunnatuissa osakeanneissa tulisi aina noudattaa jotain tiettyä kaavamaisista hinnoitteluperustetta. Yhdenvertainen kohtelu voi suunnatussa osakeannissa toteutua eri tavoin. Kansallisessa lainsäädännössä ei ole tarpeen säätää yhtiökokouksen mahdollisuudesta sulkea pois osakkeenomistajien merkintäetuoikeus vaihtovelkakirjoihin. Direktiiviin tarkoituksena varmistaa osakkeenomistajien ja velkojien vähimmäisasioita. Osakkeenomistajia voidaan siten suojata tehokkaammin kuin direktiivissä edellytetään.

6. Asia C-480/06, *komissio vastaan Saksa*

Kanteen kohde: Jätehuoltopalvelujen hankinta — Palveluhankintadirektiivi 92/50/ETY — Kuntien välinen yhteistoiminta — Hallinnollinen uudelleenjärjestely

Asian käsittely: *Komissio* vaatii yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Saksa ei ole noudattanut direktiivin mukaisia velvoitteitaan. Eräät saksalaiset piirikunnat ovat tehneet sopimuksen jätehuoltopalveluista julkisoikeudellisen laitoksen kanssa kilpailuttamatta hankintaa yhteisössä, vaikka hankinnan arvo ylittää palveluhankintadirektiivin soveltamisen kannalta merkityksellisen kynnsarvon.

Suomi on 19.3.2007 päivätyllä hakemuksellaan pyytänyt saada tukea väliintulijana Saksaa.

7. Asia C-518/06, komissio vastaan Italia

Kanteen kohde: Kolmas vahinkovakuutusdirektiivi 92/49/ETY – Vakuuttamisvelvollisuus – EY 43 artikla (sijoittautumisvapaus) – EY 49 artikla (palvelujen tarjonnan vapaus)

Asian käsittely: *Komissio* vaatii kanteessaan (20.12.2006) yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Italia ei ole noudattanut kolmannesta vahinkovakuutusdirektiivistä ilmeneviä vakuutustuotteiden vapaan markkinoinnin eikä EY 43 ja EY 49 artiklan mukaisia velvoitteitaan. Italian lainsäädännössä mm. ulotetaan velvoite tehdä moottoriajoneuvon vastuuvakuutuksia kaikkiin vakuutuksenottajien luokkiin ja kaikkiin Italian alueisiin.

Suomi on 11.4.2007 päivätyllä hakemuksellaan pyytänyt saada tukea väliintulijana Italiaa.

8. Asia C-13/07, komissio vastaan neuvosto

Kanteen kohde: Neuvoston ja jäsenvaltioiden päätös yhteisön ja jäsenvaltioiden Maailman kauppajärjestön (WTO) yleisneuvostossa vahvistettavasta kannasta koskien Vietnamin liittymistä WTO:hon – EY 133 artikla (yhteinen kauppapolitiikka) – Toimivalta

Asian käsittely: *Komissio* vaatii kanteessaan (18.1.2007) yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan neuvoston ja jäsenvaltioiden päätöksen yhteisön ja jäsenvaltioiden WTO:n yleisneuvostossa vahvistettavasta kannasta koskien Vietnamin liittymistä WTO:hon. Päätös tulisi kumota siltä osin kuin sen oikeudellisena perustana on jaettua toimivaltaa koskeva EY 133 artiklan 6 kohta.

Suomi on 27.4.2007 päivätyllä hakemuksellaan pyytänyt saada tukea väliintulijana neuvostoa.

9. Asia T-32/07, Slovakia vastaan komissio

Kanteen kohde: Kasvihuonekaasujen päästökiintiöiden jakamista koskeva kansallinen suunnitelma – Päästökauppadirektiivi 2003/87/EY

Asian käsittely: Slovakia riitauttaa kanteessaan (7.2.2007) komission 29.11.2006 tekemän päätöksen, joka liittyy kasvihuonekaasujen päästökiintiöiden jakamista koskevaan kansalliseen suunnitelmaan. Päätöksessä katsotaan, että Slovakian kiintiöiden jakamiseen liittyy seikkoja, jotka eivät sovellu yhteen direktiivin kanssa.

Suomi on 14.5.2007 päivätyllä hakemuksellaan pyytänyt saada tukea väliintulijana Slovakian tasavaltaa.

3 VALVONTAMENETTELYT

Seuraavassa käydään läpi ne EY 226 artiklaan perustuvat Suomea vastaan vireillä olevat rikkomusmenettelyt, joissa kertomuskauden aikana on annettu virallinen huomautus (3.1 jakso) tai perusteltu lausunto (3.2 jakso). Perusteltua lausuntoa seuraava vaihe on jäsenyyssvelvoitteiden rikkomista koskevan kanteen nostaminen. Rikkomuskanteita on käsitelty edellä 2.2 jaksossa.

3.1 VIRALLISET HUOMAUTUKSET

1. Virallinen huomautus 27.11.2006 (2006/0869–0870); *kaksi direktiiviä*

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt ilmoitusta direktiivien 2003/59/EY ja 2004/83/EY täytäntöönpanosta.

Suomen vastauksessa (18.1.2007) kerrottiin, että direktiivien täytäntöönpano on vielä kesken ja annettiin arvioitu täytäntöönpanoaikataulu.

2. Virallinen huomautus 15.12.2006 (2000/5042); *asiassa C-343/05, komissio vastaan Suomi, annetun tuomion täytäntöönpano*

Komissio ei ole saanut tietoja siitä, että asiassa yhteisöjen tuomioistuimen C-343/05 antaman tuomion mukaisia toimenpiteitä on toteutettu. Tästä syystä komissio katsoo, että Suomi ei ole noudattanut EY 228 artiklan mukaisia velvoitteitaan. Kyseisen tuomion mukaan Suomi ei ole noudattanut perustamissopimuksen ja tupakkadirektiivin mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole varmistanut, että Ahvenanmaa saattaa osaksi lainsäädäntöään direktiivin säännöksen, jolla kielletään suussa käytettäväksi tarkoitetun tupakan markkinoille saattaminen ja että mainittuun säännökseen sisältyvää nuuskan markkinoille saattamista koskevaa kieltä noudatetaan siellä rekisteröidyillä aluksilla.

Suomi totesi vastauksessaan, että Ahvenanmaa on saattanut osaksi lainsäädäntöään direktiivin mukaisen nuuskan kaupanpitämistä koskevan kiellon maakunnan tupakkalain tätä koskevalla säännöksellä. Kielto on voimassa Ahvenanmaalla rekisteröidyillä aluksilla, kun ne ovat Suomen aluevesillä.

3. Virallinen huomautus 3.1.2007 (2005/4842); *ravintolisien ilmoitusmenettely*

Komissio katsoo, että ravintolisiä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä annetun direktiivin 2002/46/EY vastaista on ensinnä se, että ravintolisistä annetun asetuksen (571/2003) mukaan ravintolisien markkinoille saattavan elinkeinonharjoittajan on ennen toiminnan aloittamista tehtävä ilmoitus, joka tosiasiallisesti vastaa ennakkolupaa. Toiseksi direktiivin vastaista on, että elinkeinonharjoittajalta edellytetään pakkausmerkinnän mallin lisäksi analyysitodistuksen antamista. Komissio epäilee myös, että Suomen ravintolisien ilmoitusmenettely ei ole EY 28 artiklan ja EY 30 artiklan mukainen.

Suomen vastauksessa (27.2.2007) ilmoitettiin, että asetusta muutetaan vuoden 2007 aikana siten, ettei ravintolisää koskevaa ilmoitusta enää vaadita ennakolta eikä ilmoituksen yhteydessä vaadita analyysitodistusta.

4. Virallinen huomautus 3.1.2007 (2006/2437); *työsyRJintädirektiivin 2000/78/EY täytäntöönpano ja soveltaminen Manner-Suomessa ja Ahvenanmaalla*

Komissio on esittänyt useita väitteitä, joiden mukaan Manner-Suomen ja/tai Ahvenanmaan lainsäädäntö ei ole työsyRJintädirektiivin mukainen. Väitteet liittyvät yhdenvertaisuuslain ja syrjinnän ehkäisystä annetun Ahvenanmaan maakuntalain syrjinnän määritelmään sekä valtion virkamieslain kiellettyjen syrjintäperusteiden puutteellisuuteen.

Suomen vastauksessa (27.2.2007) ilmoitettiin, että Suomi tulee muuttamaan valtion virkamieslakia siten, että lakiin lisätään kieltä asettaa ketään perusteettomasti eri asemaan sukupuolisen

suuntautumisen vuoksi. Tavoitteena on, että kyseinen lainmuutos tulisi voimaan vuoden 2008 alussa. Muilta osin Suomi katsoi, että yhdenvertaisuuslaki ja maakuntalaki ovat työsyrintädirektiivin mukaisia.

5. Virallinen huomautus 3.1.2007 (2006/2451); syrjintädirektiivin 2000/43/EY täytäntöönpano ja soveltaminen Manner-Suomessa ja Ahvenanmaalla

Komissio on esittänyt useita väitteitä, joiden mukaan Manner-Suomen ja/tai Ahvenanmaan lainsäädäntö ei ole syrjintädirektiivin mukainen. Väitteet liittyvät yhdenvertaisuuslain ja syrjinnän ehkäisystä annetun Ahvenanmaan maakuntalain syrjinnän määritelmään sekä yhdenvertaisuuslain ja maakuntalain soveltamisalaan. Komissio katsoo myös, että yhdenvertaisuuslain säännös, jonka mukaan syrjintä etnisen alkuperän perusteella on kiellettyä, kun kysymys on asumisen, yleisölle tarjottavien tai yleisön saatavilla olevien irtaimen tai kiinteän omaisuuden tai palvelujen tarjonnasta tai saatavuudesta muissa kuin yksityisten henkilöiden välisissä suhteissa, on syrjintädirektiivin vastainen. Komissio katsoo, ettei Suomen tai Ahvenanmaan lainsäädännöstä käy ilmi, mikä taho on vastuussa syrjintää koskevien riippumattomien selvitysten teettämisestä.

Suomen vastauksessa (27.2.2007) ilmoitettiin, että Suomi tulee muuttamaan lainsäädäntöään siten, että syrjintädirektiivin mukainen syrjintäkielto koskisi yleisesti saatavilla olevien tavaroiden ja palvelujen, mukaan lukien asumisen saatavuutta ja tarjontaa, huomioon ottaen kuitenkin perusoikeudet ja -vapaudet, joihin direktiivin johdanto-osassa viitataan. Suomi informoi komissiota myöhemmin lainsäädäntömuutoksen aikataulusta. Muilta osin Suomi katsoi, että yhdenvertaisuuslaki ja maakuntalaki ovat syrjintädirektiivin mukaisia.

6. Virallinen huomautus 1.2.2007 (2007/0052 - 2007/0058); seitsemän direktiiviä

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt ilmoitusta direktiivien 2005/59/EY, 2005/69/EY, 2006/27/EY, 2006/34/EY, 2006/48/EY, 2006/49/EY ja 2006/53/EY täytäntöönpanosta.

Suomen vastauksessa (4.4.2006) kerrottiin, että direktiivit 2005/59/EY, 2006/27/EY, 2006/48/EY ja 2006/49/EY on pantu täytäntöön kokonaisuudessaan. Direktiivien 2005/69/EY, 2006/34/EY ja 2006/53/EY osalta vastauksessa annettiin arvioitu täytäntöönpanoaikataulu.

7. Virallinen huomautus 23.3.2007 (2006/2483); kaatopaikkadirektiivin 1999/31/EY täytäntöönpano

Komissio on esittänyt useita väitteitä, joiden mukaan Manner-Suomen ja/tai Ahvenanmaan lainsäädäntö ei ole kaatopaikkadirektiivin mukainen.

Suomen vastauksessa (15.5.2007) katsottiin, että direktiivin säännökset on pantu Manner-Suomen osalta asianmukaisesti täytäntöön. Ahvenanmaan maakunnan osalta todettiin, että maakunnan hallituksen on tarkoitus panna eräiltä komission tarkoittamilta osin direktiivi täytäntöön viimeistään heinäkuussa 2007. Muilta osin Suomen lainsäädäntö on direktiivin mukainen.

8. Virallinen huomautus 23.3.2007 (2006/2521); miesten ja naisten välinen tasa-arvo

Komission mukaan Suomen ja Ahvenanmaan maakunnan lainsäädäntö ei ole ns. tasa-arvodirektiivin 76/207/ETY muuttamisesta annetun direktiivin 2002/73/EY mukainen. Komissio kiinnittää huomiota erityisesti välittömän ja välillisen syrjinnän määritelmään, häirinnän ja sukupuolisen häirinnän määritelmään, työhön liittyviin todellisiin ja ratkaiseviin vaatimuksiin, raskauteen liittyvään syrjintään,

järjestöjen jäsenyyteen ja niissä toimintaan liittyvään syrjintään, korvausta ja hyvitystä koskeviin sääntöihin, järjestöjen oikeuksiin, tasa-arvoelimen toimivaltaan sekä työmarkkinaosapuolten vuoropuheluun.

Suomen vastauksessa (16.5.2007) katsottiin, että tasa-arvodirektiivi on pantu täytäntöön tasa-arvolain muuttamisesta annetulla lailla sekä työsopimuslailla. Suomi toteaa, että lainsäädäntö ei vastaa sanatarkasti direktiivin sanamuotoa, mutta säännösten tavoite ja niiden edellyttämä lopputulos toteutuu Suomen kansallisessa lainsäädännössä EY 249 artiklan edellyttämin tavoin. Suomi ei näin ollen ole jättänyt täyttämättä direktiivin mukaisia velvollisuuksiaan.

9. Virallinen huomautus 23.3.2007 (2006/2551); *matkatoimistojen arvonlisäverokohtelu*

Komissio katsoo, että arvonlisäverodirektiivin 2006/112/EY mukaista matkatoimistoja koskevaa erityisjärjestelmää voidaan soveltaa vain siltä osin kuin matkatoimisto myy matkapalvelun välittömästi matkustajalle. Erityisjärjestelmän puitteissa matkatoimisto maksaa arvonlisäveron matkapalvelusta saamastaan katteesta sijoittumisvaltiossaan. Komission mukaan Suomi rikkoo direktiivin säännöksiä soveltaessaan erityisjärjestelmää myös tilanteisiin, joissa matkatoimisto myy matkapalvelun toiselle matkatoimistolle tämän toimesta edelleen myytäväksi.

Suomi katsoi vastauksessaan (16.5.2007), että Suomi ei ole rikkonut direktiivin säännöksiä. Direktiivin eri kieliversioiden välillä on asian kannalta merkityksellisiä eroja. Muun muassa suomenkielisessä versiossa säännöksissä puhutaan tässä yhteydessä matkatoimiston asiakkaalle, ei matkustajalle, myymistä matkoista. Suomi korosti lisäksi säännösten tavoitteiden merkitystä niiden tulkinnassa. Erityisjärjestelmän tavoitteena on arvonlisäverojärjestelmän yksinkertaistaminen ja arvonlisäverotuksen kohdentuminen kulutusmaaperiaatteen mukaisesti. Komission kannan mukainen tulkinta johtaisi näiden tavoitteiden vastaiseen tulokseen. Suomi vetosi myös verotuksen neutraliteettiperiaatteeseen.

10. Virallinen huomautus 23.3.2007 (2006/2563); *autoveron sisällyttäminen arvonlisäveron perusteeseen*

Komissio katsoo, että Suomi on jättänyt noudattamatta arvonlisäverodirektiiviä, koska Suomessa sisällytetään autoveron määrä arvonlisäveron perusteeseen ajoneuvon luovutuksen, yhteisöhanke tai maahantuonnin yhteydessä. Komissio viittaa yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-98/05, *De Danske Bilimportører* antamaan tuomioon, jossa katsottiin, että Tanskan rekisteröintivero ei kuulu arvonlisäveron määräytymisperusteeseen ajoneuvon luovutuksen yhteydessä.

Suomen vastauksessa (16.5.2007) katsottiin, että Suomen lainsäädäntö ja sen soveltamiskäytäntö ovat arvonlisäverodirektiivin vaatimusten mukaisia. Ajoneuvon maahantuonnista ja yhteisöhanke suoritetun arvonlisäveron perusteeseen autoveroa ei lueta. Ajoneuvon luovutuksesta kannettavan arvonlisäveron osalta asiassa *De Danske Bilimportører* tehdyt johtopäätökset eivät ole sovellettavissa Suomen järjestelmään, koska Suomen ja Tanskan järjestelmät eroavat olennaisilta osin toisistaan.

11. Virallinen huomautus 23.3.2007 (2006/4433); *elinkeinonharjoittajalta edellytetty edustaja*

Komissio katsoo, että Suomi rikkoo palvelujen tarjoamisen vapautta koskevaa EY 49 artiklaa *ensinnä* soveltaessaan elinkeinon harjoittamisen oikeutta koskevan lain 6 §:n 3 momenttia, jonka mukaan sellaisilla toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneilla luonnollisilla henkilöillä ja yrityksillä, jotka haluavat tarjota palvelujaan Suomessa, on oltava edustaja ja *toiseksi* soveltaessaan verotusmenettelyä koskevan lain 52 §:ää, jonka mukaan edustaja on vastuussa edustamalleen yritykselle määrätyistä veroista.

Suomen vastauksessa (16.5.2007) todettiin, että kyseisiin säännöksiin on tarkoitus tehdä tarpeelliset muutokset palveludirektiivin 2006/123/EY täytäntöönpanon yhteydessä. Säännöksiä ei ole käytännössä sovellettu EY 49 artiklan soveltamisalaan kuuluvissa tilanteissa.

12. Virallinen huomautus 23.3.2007 (2007/2025); suuronnettomuusvaarojen torjunta, ulkoiset pelastussuunnitelmat

Komission mukaan Suomi ei ole täyttänyt vaarallisista aineista aiheutuvien suuronnettomuusvaarojen torjunnasta annetun direktiivin 96/82/EY mukaisia velvollisuuksia. Komission tietojen mukaan kaikissa Suomen direktiivin mukaisissa tuotantolaitoksissa ei ollut vuoden 2006 alussa ulkoista pelastussuunnitelmaa. Lisäksi komissio pyytää selvitystä komissiolle tehtyjen ilmoitusten eroavaisuuksista.

Suomen vastauksessa (16.5.2007) todettiin, että kyseessä olevista tuotantolaitoksista enää vain yhdeltä puuttuu pelastussuunnitelma ja tämä suunnitelma arvioidaan voitavan hyväksyä elokuussa 2007. Erot ilmoituksissa johtuvat tosiasiallisen tilanteen muutoksesta ilmoitusten välillä. Viimeisin komissiolle syyskuussa 2006 toimitettu raportti vastasi raportointihetken tilannetta, sillä vanhoja tilastoja ei ollut käytettävissä. Asian etenemisestä tiedotetaan komissiolle.

13. Virallinen huomautus 20.4.2007 (2007/0354–0370); seitsemäntoista direktiiviä

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt ilmoitusta direktiivien 2004/23/EY, 2004/39/EY, 2004/114/EY, 2005/69/EY, 2005/90/EY, 2006/2/EY, 2006/3/EY, 2006/17/EY, 2006/61/EY, 2006/73/EY, 2006/84/EY, 2006/98/EY, 2006/100/EY, 2006/102/EY, 2006/105/EY, 2006/106/EY, 2006/109/EY täytäntöönpanosta.

Suomen vastauksessa (19.6.2007) kerrottiin, että direktiivit 2004/114/EY, 2005/90/EY, 2006/2/EY, 2006/3/EY, 2006/84/EY, 2006/98/EY, 2006/100/EY, 2006/102/EY, 2006/105/EY, 2006/106/EY ja 2006/109/EY on pantu täytäntöön kokonaisuudessaan. Direktiivien 2004/23/EY, 2004/39/EY, 2006/17/EY, 2006/73/EY ja 2006/61/EY (Ahvenanmaan osalta) osalta todettiin täytäntöönpanon olevan vielä kesken ja annettiin arvioitu täytäntöönpanoaikataulu. Direktiivin 2005/69/EY osalta virallinen huomautus oli virheellinen.

3.2 PERUSTELLUT LAUSUNNOT

1. Perusteltu lausunto 15.12.2006 (2004/2158), lapsen hoitotuki

Komission mukaan lapsen hoitotuki on yhteisön sosiaaliturva-asetuksen N:o 1408/71 mukainen perheetuus, minkä vuoksi siihen tulee soveltaa sosiaaliturvaetuuksien maastaviennin periaatetta. Lainsäädäntö, jonka mukaan hoitotukea maksetaan vain Suomessa asuville henkilöille, on sosiaaliturva-asetuksen sekä työntekijöiden vapaata liikkuvuutta koskevien EY 39 ja EY 42 artiklan vastainen.

Suomen vastauksessa (12.2.2007) katsottiin, että lapsen hoitotuki on sosiaaliturva-asetuksen ja yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukainen maksuihin perustumaton erityisetuus, jonka myöntäminen voidaan sosiaaliturva-asetuksen mukaisesti rajoittaa maassa asuviin henkilöihin. Lapsen hoitotukea koskeva arviointi on rajoitettava ainoastaan siihen, onko se sosiaaliturva-asetuksen mukainen.

2. Perusteltu lausunto 15.12.2006 (2004/4282); oikeudellisten neuvontapalvelujen alv-kohtelu

Komissio katsoo, että kun valtion oikeusaputoimistot antavat oikeusapua tuomioistuimessa käsiteltävissä oikeusapuasioissa, joissa oikeusavun saaja maksaa itse osan saamastaan palvelusta (osakorvaus), kyse on taloudellisesta toiminnasta, josta on maksettava arvonlisävero. Oikeusaputoimistot eivät tämän toiminnan osalta toimi viranomaisen ominaisuudessa. Vaikka katsottaisiin, että oikeusaputoimistot tältä osin toimisivat viranomaisen ominaisuudessa, komissio katsoo, että arvonlisäverovapaus johtaisi huomattavaan kilpailun vääristymiseen suhteessa yksityisiin avustajiin. Tästä syystä oikeusaputoimistoja olisi mainitun toiminnan osalta pidettävä arvonlisäverovelvollisina.

Suomi katsoi vastauksessaan (12.2.2007), että oikeusaputoimistojen toiminta muodostaa jakamattoman kokonaisuuden, jota ei ole pidettävä direktiivissä tarkoitettuna taloudellisena toimintana. Vaikka oikeusaputoimistojen tuomioistuinasioissa harjoittamaa oikeudellista neuvontaa osakorvausta vastaan pidettäisiinkin arvonlisäverodirektiivissä tarkoitettuna taloudellisena toimintana, kyse on viranomaistoiminnasta, josta ei tule kantaa arvonlisäveroa. Oikeusaputoimistojen osakorvausta vastaan harjoittaman oikeudellisen neuvonnan arvonlisäverottomuus ei myöskään johda huomattavaan kilpailun vääristymiseen, jonka vuoksi toiminnasta tulisi kantaa arvonlisävero.

3. Perusteltu lausunto 15.12.2006 (2004/5098); Tornion ja Haaparannan kehittämishankkeen YVA-direktiivin mukaisuus

Komission mukaan Suomi on Tornion ja Haaparannan kaupunkien kehittämishankkeen yhteydessä jättänyt noudattamatta ympäristövaikutusten arvioinnista (YVA) annettua direktiiviä. Komissio viittaa kehittämissuunnitelmaan liittyvään vesirakentamishankkeeseen. Suomen viranomaisten olisi ennen vesioikeudellisen luvan myöntämistä tullut suorittaa nk. tarveharkinta sen selvittämiseksi, onko hanke alistettava YVA-menettelyyn. Velvollisuus tarveharkintaan saa vahvistusta siitä ympäristövaikutusten arvioinnista, jonka Ruotsin viranomaiset ovat tehneet hankkeen vaikutuksista Ruotsin puolella. Ruotsin osalta valvontamenettely on lopetettu.

Suomen vastauksessa (13.2.2007) katsottiin, että hankkeen osalta on harkittu YVA-menettelyn tarpeellisuutta. Jos olisi katsottu, että hanke on alistettava YVA-menettelyyn, tästä olisi lausuttu joko lupamenettelyn yhteydessä tai erillisessä asiakirjassa. Komissio ei voi arvioida saman menettelyn yhteisön oikeuden mukaisuutta eri tavoin Suomen ja Ruotsin osalta. Ruotsia ja Suomea koskevissa valvontamenettelyissä on kyse samasta hankkeesta ja samasta lupamenettelystä.

4. Perusteltu lausunto 15.12.2006 (2006/0430); direktiivin 2004/38/EY täytäntöönpano

Komissio katsoo, että Suomi ei ole ilmoittanut toimenpiteistä Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella, asetuksen (ETY) N:o 1612/68 muuttamisesta ja direktiivien 64/221/ETY, 68/360/ETY, 72/194/ETY, 73/148/ETY, 75/34/ETY, 90/364/ETY, 90/365/ETY ja 93/96/ETY kumoamisesta 29 päivänä huhtikuuta 2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/38/EY saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Suomen vastauksessa (12.2.2007) todettiin, että lainsäädäntömuutos on eduskunnan käsiteltävänä ja annettiin arvio täytäntöönpanoaikataulusta. Ahvenanmaan osalta todettiin, että maakunta on notifiointi direktiivin osittain ja muilta osin kansallinen lainsäädäntö on voimaan tullessaan automaattisesti voimassa maakunnassa.

5. Komission perusteltu lausunto 23.3.2007 (1998/2208); asiassa C-240/00 annetun tuomion täytäntöönpano

Komissio katsoo, että Suomi ei ole toteuttanut kaikkia toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen lintudirektiivin 79/409/ETY mukaisten erityissuojelualueiden osoittamiseksi asiassa C-240/00 annetun tuomion täytäntöönpanemiseksi. Suomi ei ole osoittanut erityissuojelualueeksi Ahvenanmaan maakunnan osalta Nyhamn-Båtskärin aluetta. Manner-Suomen osalta komissio viittaa Kesonsuo-Palokangas-Selkäkangas-Syväysjoki -nimiseen alueeseen.

Suomen katsoi vastauksessaan (16.5.2007), että komissiolla ei ole perusteita aloittaa EY 228 artiklan mukaista tuomion täytäntöönpanoa koskevaa rikkomusmenettelyä komission mainitsemien alueiden osalta. Joka tapauksessa Suomi on toteuttanut tarvittavat toimenpiteet asiassa C-240/00 annetun tuomion täytäntöönpanemiseksi. Suomi on osoittanut riittävästi erityissuojelualueita tuomion edellyttämällä tavalla. Oikeudenkäynnin kohteena olleiden valtioneuvoston 20.8.1998 tekemään päätökseen sisältyneiden alueiden lisäksi Suomi on osoittanut uusia erityissuojelualueita sekä huomattavia entisten alueiden laajennuksia.

6. Perusteltu lausunto 23.3.2007 (2004/2150); alusten kapteenien ja yliperämiesten kansallisuus

Komissio katsoo, että Suomi on jättänyt täyttämättä työntekijöiden vapaata liikkuvuutta koskevan EY 39 artiklan mukaiset vaatimukset, koska merilain 6 luvun 1 §:n mukaan suomalaisen kauppaluksen päällikkönä voi toimia vain Suomen kansalainen.

Suomen vastauksessa (16.5.2007) ilmoitettiin, että Suomi tulee poistamaan kansalaisuusvaatimuksen lainsäädäntömuutoksella, jota viimeistellään parhaillaan. Komissiota informoidaan lainsäädäntötyön aikataulusta.

7. Perusteltu lausunto 23.3.2007 (2004/4062); arpajaislain säännökset urheiluedonlyöntipalvelujen kannalta

Komission mukaan Suomen arpajaislain säännökset, jotka koskevat arpajaisten toimeenpano-oikeutta ja lupaedellytyksiä, rahapelilupaa sekä arpajaisten toimeenpanoa koskevia kieltoja, ovat palvelujen vapaata liikkuvuutta koskevan EY 49 artiklan vastaisia, koska niissä asetetaan rajoituksia vedonlyöntipelien tarjoamiselle ja markkinoinnille Suomessa. Komissio epäilee erityisesti arpajaislain säännösten tavoitteita ja sitä, voiko Suomi vedota rajoitusten osalta yhteisön oikeuden mukaisiin oikeuttamisperusteisiin.

Suomen vastauksessa katsottiin (18.5.2007), että Suomi ei ole rajoittanut perusteettomasti urheiluedonlyöntipalvelujen tarjoamista ja markkinointia Suomessa eikä näin ollen laiminlyönyt EY 49 artiklan mukaisia velvoitteitaan. Arpajaislain säännösten tarkoituksena ei ole turvata tulojen saantia yleisen edun mukaisen toiminnan rahoittamiseksi, vaan rajoittaa pelitarjontaa. Rikosten ja rahanpesun ehkäisyä koskevan arpajaislainsäädännön tavoitteen osalta todettiin, ettei komissio ole osoittanut, että muiden jäsenvaltioiden viranomaisten suorittamat mahdolliset valvontatoimet olisivat riittäviä torjumaan rikoksia ja rahanpesua Suomessa. Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ei voi vetää sellaista johtopäätöstä, ettei yksinoikeusyhteisö saisi mainostaa toimintaansa.

8. Perusteltu lausunto 15.12.2006 (2006/4144); *autovero, pysyvän asuinpaikan määritelmä*

Komissio katsoo, että autoverolain 33 §:n pysyvän asuinpaikan määritelmä on ristiriidassa ajoneuvojen väliaikaista maahantuontia koskevassa direktiivissä 83/182/ETY olevan vakinaisen asuinpaikan määritelmän kanssa. Tämän vuoksi Suomessa peritään veroa sellaisista ajoneuvoista, jotka on tuotu toisesta jäsenvaltiosta Suomessa suoritettavan määräaikaisen tehtävän vaatiman oleskelun yhteydessä.

Suomen vastauksessa (13.2.2007) katsottiin, että direktiivin vakinaisen asuinpaikan määritelmästä ei seuraa velvollisuutta sallia sitä, että jäsenvaltiossa määräaikaisen työsopimuksen vaatiman ajan oleskeleva henkilö saa käyttää ajoneuvoa verotta koko määräaikaisen työsopimuksen keston ajan. Verottoman käytön kestosta on direktiivissä erilliset säännökset. Suomi harkitsee kuitenkin täsmentävänsä autoverolain 33 §:n vakinaisen asuinpaikan määritelmää.

4 VALTIONTUET

1. Huomautukset komission EY 88(2) artiklan mukaisen muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevaan päätökseen valtiontuesta; *valtiontuki C 45/2006 (Cofacen takaus Teollisuuden Voima Oy:n Framatome ANP:ltä tilaaman ydinvoimalan rakentamisen yhteydessä)*

Komission mukaan ei voida sulkea pois mahdollisuutta, että Teollisuuden Voima Oy:n Framatome ANP:ltä tilaaman ydinvoimalan rakentamiseen liittyvää Coface-yhtiön myöntämään takaukseen liittyä valtiontukea. Komission päätös on osoitettu Ranskalle.

Suomi puolusti huomautuksissaan (27.2.2007) yleisellä tasolla yksinomaisesti OECD-ehtoihin perustuvan vientitakuujärjestelmän käyttöä myös EU:n sisällä. Suomi katsoi, ettei vallitsevaa tulkintaa EY:n valtiontukisäännösten soveltamisesta OECD-järjestelyn mukaisiin vientiluottoihin tule muuttaa. Suomi katsoo, että OECD-ehtoihin perustuvan vientitakuujärjestelmän käyttö on mahdollista myös jäsenvaltioiden välillä yhteisön sisällä.

2. Komission EY 88(1) artiklan mukainen ehdotus aiheellisiksi toimenpiteiksi; *valtiontuki E 7/2005 (alusten toimitusta edeltävän rahoituksen takausjärjestelmät)*

Komissio katsoo, että alusten toimitusta edeltävän rahoituksen takausjärjestelmät Suomessa takausjärjestelmät eivät sellaisenaan täytä komission nk. takauksien asetuksessa asetettuja edellytyksiä, joilla varmistetaan, ettei rahoitukseen liittyviin takauksiin sisälly valtiontukea. Tämän vuoksi komissio ehdottaa kyseisiin takausjärjestelmiin tiettyjä muutoksia. Muutokset koskevat valtiontakauksen rajoittamista 80 prosenttiin, vuotuisen takausmaksun vähimmäistasoa, koko rahoitusrakenteen erillistä vuotuista tarkastelua ja takausmaksun mukauttamista uusissa takauksissa sekä vuosikertomusten toimittaminen komissiolle.

Suomi ilmoitti vastauksessaan (27.4.2007) hyväksyvänsä ehdoista komission ehdotuksen aiheellisiksi toimenpiteiksi.

3. Komission EY 88(2) artiklan mukaisen muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskeva päätös valtiontuesta (K(2006)461 lopull.); *valtiontuki Tieliikelaitokselle*

Komission mukaan Suomen valtion väitetään myöntäneen Tieliikelaitokselle seuraavat ylimääräiset tuet: 1) pitkäaikainen halpakorkoinen 39,5 miljoonan euron laina, 2) valtion omaisuuden siirtäminen aloittavaan taseeseen edulliseen arvoon, 3) neuvottelu-urakat, joiden mukaan Tieliikelaitos toteuttaa osan tienpitotöistä ilman kilpailutusta, 4) Tieliikelaitoksen henkilöstövähennyksiä koskevat erityiset edellytykset, sekä 5) konkurssi- ja 6) verolainsäädäntöön liittyvät erityiset edellytykset. Lisäksi Tieliikelaitos sai neuvottelu-urakat lauttaliikenteen hoitamiseksi.

Suomi katsoi huomautuksissaan (29.5.2006) ja täydentävissä huomautuksissaan (6.2.2007), että toteutetut toimenpiteet eivät ole sisältäneet yhteisön oikeuden vastaista valtiontukea. Vaikka katsottaisiin, että toimenpiteisiin on sisältynyt valtiontukea, tuki on soveltunut yhteismarkkinoille. Toimenpiteet ovat olleet kompensatiota julkisen palvelun velvoitteesta ja rakenteellisista haitoista.

5 EFTA-TUOMIOISTUINASIAT

1. Asia E-3/06, *Ladbroke Ltd. vastaan Staten v/Kultur- og kirke departementet ja Staten v/Landbruks- og matdepartementet*

Neuvoa antavan lausunnon kohde: Yksinoikeus urheiluvetoonlyöntiin ja hevosurheiluvetoonlyöntiin - arpajaiset - Pelitoiminnan markkinointi - ETA 31 ja 36 artikla (palvelujen tarjoamisen vapaus ja sijoittautumisoikeus) - Rajoitukset - Oikeuttamisperusteet

Asian käsittely: Norjalainen tuomioistuin haluaa tietää, onko Norjan urheilu- ja hevosurheiluvetoonlyöntiä sekä arpajaisia koskeva lainsäädäntö ETA 31 ja 36 artiklan mukainen, kun siinä mm. asetetaan edellytyksiä sen suhteen, mitkä tahot saavat toimeenpanna eri pelimuotoja ja korostetaan, että rahapelitoiminnan tuottojen on mentävä humanitaarisiin tai yleishyödyllisiin tarkoituksiin ja että ne eivät saa olla yksityisen tuoton lähde. Lisäksi tuomioistuin kysyy, estääkö ETA-sopimuksen 36 artikla kansallisen säännöksen, jossa kielletään tarjoamasta ja markkinoimasta pelitoimintaa, joka on kielletty Norjassa, mutta joka on sallittu toisessa ETA-valtiossa.

Suomen kirjallisissa huomautuksissa (2.11.2006) katsottiin, että ETA-sopimuksen 31 tai 36 artikla eivät ole esteenä kyseessä olevalle kansalliselle lainsäädännölle, kunhan sillä ei syrjitä ketään kansalaisuuden perusteella, kunhan sitä sovelletaan erotuksetta, kunhan sillä voidaan saavuttaa sillä tavoiteltu päämäärä ja kunhan sillä ei rajoiteta näitä vapauksia enempää kuin on tarpeen tavoitellun päämäärän saavuttamiseksi. Se, että rahapelitoiminnan tuottojen on mentävä humanitaarisiin tai yleishyödyllisiin tarkoituksiin ja ne eivät saa olla yksityisen tuoton lähde ei ole ETA-oikeuden vastaista, kunhan näiden toimintojen rahoittaminen on rajoitusten suotuisa lisäseuraus eikä sen todellinen syy. Kansallisen tuomioistuimen asiana on tutkia, täyttääkö sen kansallinen lainsäädäntö edellä esitetyt edellytykset.

Tuomio: *EFTAn* tuomioistuin katsoi 30.5.2007 antamassaan tuomiossa Suomen kannan mukaisesti, että kyseessä oleva lainsäädäntö ei ole ETA 31 tai 36 artiklan vastaista, mikäli sillä pyritään yleisen edun mukaisiin päämääriin tarkoituksenmukaisella ja johdonmukaisella tavalla suhteellisuusperiaatteen mukaisesti. Humanitaaristen tai yleishyödyllisten toimintojen rahoittaminen ei voi ETA-oikeuden mukaan olla lainsäädännön todellinen peruste vaan sen suotuisa lisäseuraus. Yksityisen voitontavoittelun estäminen voi lainsäädännön tavoitteena lähtökohtaisesti oikeuttaa lainsäädännön, jolloin kansallisen pelipolitiikan on heijastettava tavoitteen olevia moraalisia syitä. ETA-oikeuden mukaan kansalliset viranomaiset voivat kieltää ulkomailta käsin tarjotun ja markkinoidun pelit riippumatta siitä, ovatko ne laillisia alkuperävaltiossaan, mikäli kansallisen tuomioistuin katsoo, että asiassa esillä olevassa lainsäädännössä on kysymys oikeutetuista rajoituksista. Joka tapauksessa kaupallisilta toimijoilta voidaan eräin edellytyksin vaatia toimilupaa pelitoiminnan harjoittamiseen.

6 NOTIFIKAATIOT

Suomi on toimittanut kertomuskautena Euroopan yhteisöjen komissiolle direktiivin täytäntöönpanoa koskevia ilmoituksia (notifikaatioita) valtakunnan osalta 67 ja Ahvenanmaan osalta 41.